

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO
PRAHA**

bakalářské prezenční studium
2009 – 2012

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Lenka Punarová

Vizuální podoba interiéru a její působení na lidskou
psychiku

Praha 2012

**Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Soňa Štroblová**

JAN AMOS KOMENSKÝ UNIVERSITY PRAGUE

Bachelor Full-Time Studies
2009 - 2012

BACHELOR THESIS

Lenka Punarová

The visual appearance of the interior and its impact on the
human psyche

Prague 2012

**The Bachelor Thesis Work Supervisor:
PhDr. Soňa Štroblová**

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V..... dne

Jméno autorky

Poděkování

Chtěla bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce PhDr. Soni Štroblové za její ochotu, trpělivost, cenné rady, připomínky a metodické vedení bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala Kateřině Manové za poskytnutí odborné literatury a materiálů společnosti Home Staging s.r.o. a svým rodičům za morální podporu při studiu.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá pohledem na interiérové prostory, které jsou nedílnou součástí našeho každodenního života. Rozebírá jak se v určitém interiéru cítíme, což je odrazem energie, kterou vyzařuje. Tato energie má velký vliv na zvýšení životní prosperity, zlepšení zdraví, zkvalitnění vztahů, prohloubení radosti a štěstí v životě a zvýšení celkové životní spokojenosti. Dále práce rozebírá jednotlivé historické i moderní styly interiéru. Je zaměřena na lidskou psychiku, která je z mnoha směrů ovlivňována barvami použitými v interiéru, bytovým uspořádáním a interiérovými doplňky. Zabývá se problematikou barev, jejich kombinováním, optickými triky. Analyzuje teorii čtyř ročních dob, která je uplatnitelná při kombinování barev v interiérech. Rozebírá čínskou filozofii feng-šuej, její základní poznatky, nástroje a využití v jednotlivých místnostech.

Klíčové pojmy

architekt, architektura, barevné cítění, bytové doplňky, bytový prostor, čchi, feng-šuej, interiér, interiér privátní, interiér veřejný, jin a jang, kombinace barev, nástroje feng-šuej, optické triky, osvětlení, pět elementů, styly interiéru, teorie ročních dob, textil, vnímání, životní styl

Annotation

This thesis deals with the view of the interior spaces that are an integral part of our everyday life. It analyzes how we feel in the interior; it is reflecting the energy it radiates. This energy has a major effect on increasing the life of prosperity, improves health, relationships, and deepens joy and happiness in life and overall life satisfaction. The thesis then discusses the different historical and contemporary interior styles. It focuses on the human psyche, which is vastly influenced by colors used in the interior, arrangement of housing and its accessories. It deals with the issue of colors, their combining and optical tricks. It analyzes the theory of the four seasons, which is applicable when combining colors in the interiors. It analyzes the Chinese philosophy of Feng Shui, its elementary theory, tools and applications in individual rooms.

Key words

architect, architecture, color sensitivity, home accessories, interior space, Čchi, Feng Shui, interior, interior private space, public interior space, yin and yang, the combination of colors, feng-shui's tools, optical tricks, lighting, five elements, styles, interiors, theory seasons, textiles, perception, lifestyle

OBSAH

ÚVOD.....	8
1.ARCHITEKTURA A INTERIÉR.....	10
1.1 Architektura a architekt.....	10
1.2 Interiér.....	12
1.2.1 Interiér privátní.....	13
1.2.2 Interiér veřejný.....	14
1.3 Bytový prostor a jeho definice.....	15
1.4 Styly interiérů.....	16
1.4.1 Historické styly.....	17
1.4.2 Moderní styly.....	18
2 PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI A BAREVNÉ CÍTĚNÍ.....	21
2.1 Psychologie lidského vnímání.....	22
2.1.1 Vnímání a kognitivní konflikt.....	23
2.1 Barevné cítění.....	25
2.1.2 Vliv barev na psychiku člověka.....	26
2.1.3 Význam jednotlivých barev.....	27
2.1.4 Barvy a povahové typy.....	29
3 ÚVOD DO OBLASTI BAREV A JEJICH VYUŽITÍ V INTERIÉROVÝCH PROSTORÁCH.....	31
3.1 Úvod do oblasti barev.....	32
3.2 Teorie ročních dob.....	33
3.2.1 Jarní interiéry.....	35
3.2.2 Letní interiéry.....	36
3.2.3 Podzimní interiéry.....	37
3.2.4 Zimní interiéry.....	38
3.3 Kombinace barev v interiéru.....	39
3.4 Optické triky.....	40
3.3 Optimální ladění barev pro jednotlivé místnosti.....	45
4 FENG-ŠUEJ.....	48
4.1 Co je feng-šuej , filozofie a základní principy.....	49
4.1.1 Čchi.....	50
4.1.2 Jin a jang.....	52
4.1.3 Šáry.....	52
4.1.4 Pět elementů.....	53
4.2 Nástroje feng-šuej.....	55
4.3 Místnosti podle feng-šuej.....	57
ZÁVĚR.....	62
SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY.....	65
SEZNAM POUŽITÉ ZAHRANIČNÍ LITERATURY.....	66
SEZNAM POUŽITÝCH ČESKÝCH PRAMENŮ A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ.....	67
SEZNAM POUŽITÝCH ZAHRANIČNÍCH PRAMENŮ A INTERNETOVÝCH ZDORJŮ.....	70

SEZNAM PŘÍLOH.....	71
--------------------	----

ÚVOD

Kdo by se v dnešní uspěchané době vůbec pozastavil nad myšlenkou, že barvy, se kterými se člověk setká během jednoho jediného dne, ho mohou ovlivnit. Mohou mu změnit náladu, mohou mu pomoci vybavit si vzpomínku, sen či emoce. Nebo mohou vyvolat pocity úplně nové. Všechny barvy, které na světě existují, bezpochyby působí na psychiku člověka. Je těžké posoudit, jestli opravdu v takovém rozsahu, jak se píše v knihách na toto téma, ale určitě lidskou psychiku ovlivňují. Při procházce městem, ve škole, v práci, všude se pohybují lidé, kteří na sobě mají barvy. Muži v černých, modrých či šedých oblecích, ženy v barevných kostýmcích nebo šatech, dívky s pestrobarevnými ozdobami ve vlasech nebo chlapeci s bláznivými potisky na tričku. Proč si vybrali zrovna toto oblečení? Proč zvolili pro dnešní den tyto barvy? Chtějí na své okolí nějak působit. Chtějí o sobě skrze oblečení něco říct. Chtějí se cítit dobře a vypadat hezky. O výběru barev rozhoduje především naše podvědomí, které si vybírá takové barvy, které momentálně potřebuje k vyrovnaní svého psychického, duševního, ale i tělesného stavu. Také na každého z nás působí to, že ráno začíná nový den s novými zážitky. A ráno se každý cítí jinak, než když usíná. Přes noc tělo načerpá novou energii a v hlavě se nám zrodí nové myšlenky. Proto naše podvědomí volí jiné věci.

Jedním z témat práce je zaměřit se na dopad barev na lidskou psychiku a mysl, a to především prostřednictvím našeho domova. Vstoupení do hřejivé žluté chodby, bude působit příjemně a vyvolávat pocit přátelství. Probuzení v pokoji, kde se každé ráno sluneční paprsky odrážejí na jasně oranžové zdi, nabije naše tělo energií. Pobývání v místnosti, která má šedé zdi, kovový nábytek a zároveň postrádá barevný či příjemný a hřejivý textil, bude působit chladně a neosobně.

Práce obsahuje kapitolu věnovanou architektuře a interiéru, která uvádí do problematiky řešení konceptu bytu či domu. Díky těmto poznatkům není problém začít s poznáváním barev a jejich správným kombinováním. Kapitola

druhá hovoří o působení barev na psychiku člověka a do jaké kategorie jaká barva patří. Také o tom, jak se jednotlivé barvy dají využít při zařizování domova. Pojednávání o tom, jak s barvami zacházet, aby nedocházelo k negativním dopadům na naši náladu, psychiku i emoce a interiér působil sladě a vkusně, je obsaženo v kapitole třetí. Poslední kapitola se věnuje čínské filozofii feng-šuej a seznámí nás s pravidly a nástroji feng-šuej, které jsou potřeba k vytvoření harmonizovaného bydlení plného životní energií čchi.

1. ARCHITEKTURA A INTERIÉR

Problémy, které se týkají bydlení, patří v každé době i v každé společnosti k výrazným a naléhavým otázkám. Je smutnou skutečností, že mnoho lidí nemá stále svůj vlastní byt nebo dům a jen málokdo bydlí podle svých představ. Není však ani málo těch, kdo žádnou výraznou představu o svém vlastním bydlení nemají a domov ztotožňují pouze s místem, kde se ukrývají před nepřízní počasí, nepohodou, kam chodí spát, jíst a dívat se na televizi. Ne každý je schopen vytvořit si prostředí, které bude vyvolávat pocit bezpečí, jistoty, pohody, radosti, a zdaleka ne každý byt dává optimální předpoklady k naplnění podobných pocitů.

1.1 Architektura a architekt

Architektura je všude kolem nás, a ačkoli na první pohled neznatelně, výrazně ovlivňuje naše životy.¹ Architektura může působit na naše smysly. Někdy je to výrazněji, jindy lhostejněji, jak na koho. Například ve chvíli, kdy vejdemo do nějaké budovy, nebo ve způsobu, jakým se v ní pohybujeme. Vždy to v nás vyvolá silné pocity a myšlenky. *„Architektura je mnohochuťová a budeme-li při jejím vnímání pozorní, uvidíme i to, čeho jsme si ještě včera nevšimli. Je zcela lhostejné, prohlížíme-li si interiér zajímavé restaurace, dobře zařízenou kancelář, divadelní foyer, nebo salaš, která je svým neopakovatelným způsobem součástí enklávy, kde je umístěna. Každé pozorování jakékoliv dobré architektury v nás rozšiřuje prostor pro třibení našich nároků a požadavků na bydlení.“*² Architekturu jsou jednotlivé budovy a jejich vnitřní prostory, v nichž bydlíme, trávíme volný čas a pracujeme. Architekturu jsou ulice, náměstí, parky, zahrady i celá města.³

„Slovo architektura pochází z řeckého slova architekton, což

¹ MELVIN, Jeremy. 2006.

² SIEGEL, Jiří. *Dům a jeho architekt: malá úvaha před velkým rozhodnutím*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-204-1615-5. s.34

³ HRŮZA, Jiří. 2000. s.9

v doslovném překladu znamená hlavní tesař, odkud proniklo do latiny a později i ostatních jazyků. Architektura je chápána jako umělecké dílo, které je zároveň kulturním a politickým symbolem doby. Ačkoli architektura začíná v okamžiku, kdy lidé začali budovat první stavby, tak architektura v užším smyslu se začala projevovat až v období starověkých říší, jako byl Sumer a Egypt.⁴ Právě z Egypta pochází úplně první, historicky doložený architekt, kterým byl Imhotep z doby kolem roku 2650 př.n.l. Ten byl povolán, aby postavil hrobku faraónu Džoserovi, první pohřební pyramidu, která na světě vznikla.⁵

Povolání architekta je velmi staré. Jeho činnost byla dlouhá staletí a tisíciletí považována za řemeslo a jména architektů zůstávala anonymní. Později byl architekt označován jako stavitel stavby a teprve Starověký Řím chápal architekta jako autora návrhu stavby. Dobrý architekt jistě navrhne dům i jeho interiér tak, aby to odpovídalo obecným estetickým měřítkům doby. Je úspěšný, vsune-li klientovi do hlavy přesvědčení, že právě tohle řešení je ideální, že právě v takovém rámci se domácí život bude odvíjet jako jeden ples. Velmi dobrý architekt však postupuje jinak. „Snaží se klienta především vyzpovídat, poznat co nejlouběji. A vše navrhne až tehdy, dojde-li k přesvědčení, že pán i paní domu opravdu chápou a ze srdce přijímají společně vytvořenou myšlenku.“⁶ Architekt zařídí jen dům, domov si z něho musí vytvořit každý svépomocí.

V současné době má pojem architektura odlišný a mnohem užší význam. Rozumí se jí především prostorové a výtvarné vlastnosti těch budov, které nějakým způsobem vynikají a upoutávají pozornost. Všechny ostatní budovy jsou považovány za produkty stavebnictví. U těchto budov se předpokládá, že se obejdou bez architektonických kvalit. Architektura se zabývá pohledem na urbanismus nebo na krajinu jako celek, přes klasické stavitelství budov, až po design jednotlivých detailů jako je např. zahradní architektura nebo bytová architektura. V užším významu slova je uměleckým

⁴ Autor neznámý: Architektura. *Svět bydlení: Internetový magazín o moderním bydlení* [online]. [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://www.svet-bydleni.cz/architektura.dic>

⁵ CHALABY, Abbas. 2010. s.39-40

⁶ RAMPICH, Jan. *Rodinný dům ze všech stran: na co jste se báli zeptat svého architekta*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3607-5. s.10

vyjádřením nějakého názoru nebo odrazu doby. Architektura je tak chápána jako umělecké dílo, které je vyjádřením kultury a politické situace dané doby. Architektonické činy říkají cosi o době, ve které vznikaly, i o charakterech a postojích jejich tvůrců a zadavatelů.

1.2 Interiér

„Každý výrobek nebo interiér, který okolo sebe vytváříme, by měl mít svou vlastní náladu. Musí mít atmosféru, která nás nabádá užívat zrovna tento výrobek, vstoupit do tohoto interiéru.“⁷

Převážná většina lidí získává rozhodující pocit z nově realizovaného bytu či domu teprve tehdy, kdy se seznámí s jeho interiérem. Týká se to všech budov, jak banky, kanceláře, tak divadla. Návštěvník vstupující do bytového prostoru si vytváří svůj vlastní názor snáze a rychleji než ten, jenž vstupuje do hotelu nebo obchodního centra. Zatímco u složitých objektů cítí zprvu určitou nejistotu, která vyplývá z vnímání specifického a méně zažitého provozu, prostředí individuálního domu pro bydlení vnímá velice intenzivněji, protože jeho provoz je mu blízký. *„Návrh interiéru je a musí být zcela organickou součástí architektonického konceptu domu. Dispoziční řešení vyžaduje důslednou logiku požadovaného provozu, nesmí být v rozporu s hmotovým uspořádáním domu, a musí spolu s architektonickým působením objektu vytvořit jeden celek.“⁸*

Byt, nebo-li obytný prostor, nás má chránit před zimou, teplem, deštěm i před ostatními lidmi. Většina lidí cítí potřebu mít okolo sebe svůj soukromý prostor, privátní interiér, který jim umožní vykonávat činnosti, které oni sami považují za soukromé, a v němž se cítí příjemně a dobře. Ale je málo takových, kteří chtějí všechny privátní činnosti, zvané bydlení, vykonávat o samotě. Bydlíme tedy s osobami, které nám jsou blízké a s nimiž bydlíme společně v jednom obytném prostoru. Tyto osoby mohou představovat rodinu či jen

⁷ HÁLA, Boris. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 149 s. ISBN 978-80-247-3216-9. s.9

⁸ SIEGEL, Jiří. *Dům a jeho architekt: malá úvaha před velkým rozhodnutím*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-204-1615-5. s.84

spolubydlící, které jsme si vybrali na základě určitých kritérii pro pohodlné a tolerantní soužití. Při navrhování prostor pro bydlení je velmi důležité uvědomit si, s kým obytný prostor chceme sdílet, co od něj očekáváme a jaké aspekty by měl plnit. Měl by nám dát soukromí a chránit nás před světem a zároveň umožnit bezkonfliktní život s lidmi, které jsme si zvolili pro společné bydlení.

„Své domovy dnes zařizujeme nejen z hlediska vytvoření vhodného místa pro život, ale také tak, abychom poodhalili svou osobnost, touhy a přání, to, co ztělesňuje nás samotné, a abychom poskytli okolí vodítko, jak na nás nahlížet.“⁹

Interiér lze definovat jako vnitřní prostor stavebního objektu. Jedná se o vyhrazený prostor pro činnosti lidí, pro které je určen a navržen i stavební objekt, který jej obklopuje. Interiér se dělí na dva základní typy, a to interiér privátní a interiér veřejný.¹⁰

1.2.1 Interiér privátní

Interiér privátní definuje prostor, který je určen pro pobyt konkrétního člověka nebo jasně definované skupiny, např. rodiny. Základními potřebami je bydlení a činnosti s ním spjaté a činnosti jednoho člověka nebo jasně definované skupiny osob, jako je např. práce či sport. Pro privátní interiér se obvykle užívá výraz byt. Řešení privátního interiéru může být vytvořeno dvěma způsoby:

Tvorbou privátního interiéru k naplnění osobních potřeb konkrétního klienta – zadavatelem je konkrétní osoba a předmětem zadání je vyřešení jeho potřeb. Klient je zadavatelem i uživatelem budoucího díla, proto se jeho osobní potřeby mohou vymykat obecně platným principům, ale nesmí tento atypicky řešený interiér negativně ovlivňovat okolí hlukem, světlem, čichovými vjemy, technickými a technologickými řešeními apod. Privátní interiér je tedy vytvářen pro individuálního klienta, který vynakládá své

⁹ BUCKLEY, Alice. *Barevná harmonie 2: 200 barevných kombinací v názorných ukázkách*. Praha: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-303-8. s.8

¹⁰ HÁLA, Boris. 2009. s.11

prostředky pro uspokojení vlastních potřeb. Architekt je zde více poradcem, který pomáhá klientovi najít správnou formu k usnadnění invence. Je to vždy klient, který má pod vedením architekta zásadní vliv na celkový výsledek práce. Je to nakonec on, který bude v navrženém prostoru trávit svůj čas a cítit všechny klady a zápory zvoleného řešení.

Zpracování interiéru pro vytipovanou skupinu budoucích obyvatelů bytů – tento typ interiéru bývá zpracován na základě zadání developera a jeho marketingových průzkumů potřeb budoucích klientů. Řešení pro tento druh stavby a její interiéru musí splňovat obecně očekávané parametry, být plně v souladu s parametry stavby, splňovat veškeré normy a předpisy. Výsledná architektonická studie je často v dohodnutém počtu. Obsahuje různé půdorysné varianty budoucího interiéru bytů a prostorové vizualizace, ze kterých jsou patrné celkové dispozice, vtahy mezi zařizovacími předměty, jejich velikost ve vztahu k velikosti prostoru a možnosti umístění v prostoru. Tento návrh není určen k přímé realizaci, ale má být prokazatelným zobrazením možností prostoru, kvality řešení jeho dispozice a s tím souvisejících způsobů uspokojení potřeb klientů.¹¹

Obr. 1: Interiér privátní

Zdroj: HÁLA, Boris. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. 2009. s.13

¹¹ HÁLA, Boris. 2009. s.11-12

1.2.2 Interiér veřejný

„Interiér veřejný je určen pro pobyt, styk a komunikaci mezi osobami a vykonávání činností, pro něž je vytvořen. Obvykle se jedná o umožnění kontaktu a vazby různých osob na bázi instituce – klient (obsluha – zákazník, herec – divák, úředník – občan, lékař – pacient apod.).“¹² Interiér veřejný může mít i svoji privátní část určenou pouze pro majitele a jejich činnosti. Kancelář je místem nápadů a nových myšlenek pro rozvoj firmy. Zde se rodí nové nápady. Jde o to, aby kancelář byla zařízena funkčně a její využívání přispívalo ke kreativnímu myšlení.¹³ Veřejný interiér je vždy řešen jako prostor pro zadavatele a uspokojení jeho potřeb, ale také jako prostor pro klienty zadavatele. Zadavatel musí vždy brát ohled na potřeby svých zaměstnanců a klientů.¹⁴

Obr. 2: Interiér veřejný

Zdroj: HÁLA, Boris. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. 2009. s.13

¹² HÁLA, Boris. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3216-9. s.13

¹³ Autor neuveden. *Komerční interiér* [online] [cit. 2012-03-09] Dostupné z: <<http://www.designdoktor.cz/komerčni-interier/>>

¹⁴ HÁLA, Boris. 2009. s.13

1.3 Bytový prostor a jeho definice

Centrem a nejdůležitější místností každého bytu či domu je obytný prostor, který plní několik funkcí najednou. Je jakýmsi těžištěm dispozice, ve kterém se soustřeďuje rodinný život obyvatel tohoto interiéru, ale který plní i společenskou funkci domu.¹⁵ Při výběru osobního obytného prostoru je důležitá jeho poloha. Rozeznáváme dvě základní kritéria polohy:

Urbanistický prostor - pro bydlení je konkrétní místo, kde je bytový prostor umístěn v krajině a ostatní zástavbě. Zjednodušeně lze říci, že bydlení je vždy v nějakém prostředí a toto prostředí má zpětnou vazbu na parametry bydlení. Jiné faktory ovlivňují tvorbu interiéru bytu na samotě, jiné v centru metropole. Musíme si uvědomit, že mezi těmito krajními polohami existuje mnoho mezipoloh, které ve větší či menší míře kombinují výhody a nevýhody obou variant. Samozřejmě v obou případech lze bydlet v rodinném domě nebo v bytě, tedy v prostoru architektonickém.

Architektonický prostor - je prostor vytvořený architekturou stavby. Poloha bytu má významný vliv na kritéria řešení jeho interiéru. Prostor pro bydlení je součástí vnitřního prostoru budovy, ale nemusí být jediným vnitřním prostorem. Tak jako ovlivňuje urbanistická poloha bydlení jeho vlastnosti, ovlivňuje je i poloha prostoru pro bydlení v budově, sousedství a vazba na další prostory budovy. Důležité jsou i parametry a kvalita okolních prostor. To se týká jak prostorů uvnitř budovy, tak i vnějších prostorů v jejím bezprostředním okolí. Rozhodnutí o způsobu, v jakém architektonickém prostoru bydlet, je jedním ze zásadních životních rozhodnutí. Je třeba si definovat klady a zápory a zvolit podle svého předpokládaného budoucího životního stylu.¹⁶

1.4 Styly interiérů

Na samém začátku, když je celý dům nebo byt úplně prázdný, tak se nám hlavou honí představy o tom, jak by měl být zařízený. Někdy je těžké všechna přání proměnit ve skutečnost. Proto se lidé obracejí na zkušené

¹⁵ SIEGEL, Jiří. 2008. s.88

¹⁶ HÁLA, Boris. 2009. s.15-16

designéry nebo hledají inspiraci v hotových projektech.¹⁷ Ale málokde dnes najdeme interiér, který by byl zařazen v přísné jednodušské úpravě, stylově čistě a striktně. Lifestylová designová móda má mnoho podob. Můžeme být konzervativní, avantgardní i extravagantní. Vše podle naturelu uživatele. Nicméně ke stylu patří i jistá vyváženost a soulad. Úsilí bývá poháněno nejžhavějšími módními trendy v architektuře, designu a módě. Kolekce se aktualizují několikrát za rok a zpravidla jsou tak bohaté a různorodé, že si na své v podstatě přijde kdokoli. Ať už milovník barevného asijského stylu, moderní člověk upřednostňující minimalismus nebo obdivovatel starožitností, vintage či retro motivů.¹⁸

Stejně jako kdekoliv jinde, tak i v návrhu interiérů můžeme vystopovat nejrůznější styly. Stylem nebo tématem tu označujeme nějakou jednotící myšlenku, která se táhne jako rozmotané klubko bavlnky napříč celým designem interiéru tak, abychom z něj měli pocit jednotnosti a celistvosti. Správný bytový designér dokáže odhadnout ten správný styl či koncept, kterým by se měl byt či jiný prostor během přeměny ubírat. Vždy přitom bere v potaz nejrůznější kontexty, např. architektonické, psychologické, sociologické aj., s takovým cílem, aby výsledek byl co nejvíce funkční, použitelný a pěkně vypadající.

„Různé styly interiérů se vyvinuly v závislosti na zeměpisné poloze a kultuře jednotlivých národů a to se projevuje v použitých přírodních materiálech (dřevo, kámen, tkaniny) a barvách. Dále rozlišujeme styly podle historických období. Design interiérů navazuje na architekturu a také historii umění.“¹⁹ Při výběru jednotlivých zařizovacích prvků je třeba vycházet z toho, že cílem je vytvořit estetický a funkční interiér. Musíme posuzovat materiál, barvy, strukturu i praktičnost vybavení. Pokud chceme vytvořit sladěný a jednotný interiér, je dobré mít základní představu o stylu.

¹⁷ HUDA, Tomáš. Nadčasové zařízení domácnosti. *Interiér – bydlení: informační portál* [online]. 2011-10-30 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.interier-bydleni.info/nadcasove-zarizeni-domacnosti>

¹⁸ RŮŽIČKA, Vlastimil. *Přichází čas odvahy*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 09/2008. s.58-59

¹⁹ HOME STAGING s.r.o. – Architektura, tvorba stylu a atmosféra interiéru

1.4.1 Historické styly

Secese – hlavním formálním prvkem tohoto stylu se stala zvlněná elegantní křivka. Interiéru dominují velká okna, díky kterým prostor působí vzdušně. Z materiálů se používá zejména ohýbané dřevo, kov, sklo, keramika nebo bambus. Dekorativnosti se na nábytku dosahuje pomocí dýchových intarzií nebo kombinacemi se slonovinou, perletí, mosazí nebo kovem. Ornamenty se tvoří stylizací přírodních motivů, jako je vážka, liška a páv. Vše má podle principu harmonie navodit vyrovnanou náladu.²⁰

Funkcionalismus – na rozdíl od zdobné secese klade funkcionalismus důraz na jednoduchost, účelnost, ekonomičnost, eleganci a geometrickou čistotu.

Kubismus – v kubismu byl zobrazovaný předmět rozkládán až na geometrické tvary. Název je odvozen od latinského slova cubus, krychle. Typickými prvky kubismu jsou ostré hrany, průniky ploch a krystalické struktury.

Postmoderna – s postmoderní architekturou se vrátil vtíp, ozdoby a různé odkazy či narážky. Fantazii se meze nekladou, a tak se objevuje mnoho nových způsobů, jak řešit prostor. Oblíbené je půjčovat si prvky z jiných období.²¹

1.4.2 Moderní styly

Minimalistický styl – jeho oblíbenost je dána především jeho neutrálností. Minimalistický interiér je nenápadný, přesto vkusný. Jeho jednoduché linie se dají velice snadno a efektně kombinovat s výraznějšími prvky. Velice působivé je použití doplňků z dálného východu nebo Afriky. Do minimalistického interiéru zapadne rovněž snadno historický solitér, stejně tak jako retro styl šedesátých či sedmdesátých let. Oblíbené kombinace barev jsou černá, bílá, šedá a červená. Typické jsou jednoduché linie a střídma výzdoba.

²⁰ VENZLŮ, Jana. Secesní inspirace. *Praktický život.cz* [online]. 2009-05-08 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.prakticky-zivot.cz/bydleni/interiery/?nid=4194-secesni-inspirace.html>

²¹ Autor neznámý: Volba stylu interiéru. *Umíme udělat domov: jak na...* [online]. [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: http://www.umimeudelatdomov.cz/jak_na/architekt_radi/volba_stylu_interieru

Klasický elegantní styl – vysoce uspořádaný styl, který má noblesní nádech a navozuje ticho a klid. Inspiraci čerpal v kultuře a architektuře starověké Římské a Řecké říše. Klíčem k úspěchu je vizuální vyváženost. Noblesní interiéry si pořizují většinou lidé s dokonalým vkusem a citem pro detail. Materiály používané v těchto interiérech jsou nejen kvalitní, ale i jejich užitná hodnota je na vysoké úrovni, což zajišťuje každodenní komfort.

Venkovský rustikální styl – skrývá v sobě souznění s přírodou a přírodními materiály. Masivní dřevěné lavice, stoly nebo almary vyvolávají domáckou atmosféru, pohodu a klid. Tento styl si pořizují právě lidé, jejichž hodnoty jsou zaměřeny právě tímto směrem. Obtížně se venkovský styl kombinuje s noblesními prvky nebo retro-stylem.

Retro – 50. léta, 60. léta, 70. léta – retro je typické pro výrazné kombinace barev, jako je červená, oranžová, tyrkysová, modrá a zelená. Dále je charakteristická oblast tvarů a designově zajímavý nábytek. Vzory na látkách a tapetách nejsou už tak geometricky výrazné, protože se prolínají se současným stylem. Nábytek a dekorace 50. a 60. let mají charakteristické znaky, které se v poslední době do interiérů vrací. Většinou jde o moderní variace, ale někdy se v zařízení používají originální výrobky té doby nebo jejich přesné napodobeniny. Typickými se staly lehká křesílka a plastové židle s kovovými nohami. Dekorativnost tohoto stylu je založena na asymetrické kompozici a kontrastu plošné barevnosti s výraznou linií a strukturou.

Art deco – tento styl je inspirovaný jazzovým věkem. Jeho styl je čerstvý, nový a dynamický s vlivy kubismu a fauvismu. Barevně je interiér laděný do bílé a černé, meruňkové, růžové a mátově zelené. Dominantou je hranatý nábytek a geometrické a abstraktní vzory.²²

Koloniální styly – styl interiéru, ve kterém jsou často použity nábytek a doplňky dovezené ze zahraničí. Tento styl se většinou dobře hodí do klasických interiérů s vysokými stropy. Doplňeny funkcionalistickými kousky působí zcela nadčasově. Při zařizování interiérů nebo jen jednotlivých místností v koloniálním stylu je dobré zaměřit se pouze na jednu zemi. Není

²² LEE, Vinny. *101 ideas colour*. 1. vyd. London: Quadrille, 2005. ISBN 987-184400-1316. s. 76

vhodné míchat doplňky z různých kultur.²³

Asijské země

- Thajský přírodní styl – tento styl vystihuje jednoduchost. Používá přírodní materiály, kombinace světlého a tmavého dřeva. Bílá je typickou barvou tohoto stylu a podporuje dojem vzdušnosti a čistoty. Jako dekorace jsou používány prvky z thajské kultury.
- Japonský styl – interiér zařízený v japonském stylu je subtilní a koncentrovaný na čistotu a jednoduchost.²⁴ Je klidný a minimalistický. Populární jsou zásuvné stěny, za kterými se skrývají všechny potřebné věci.
- Čínský styl - čínskému interiéru dominují barvy, drobné vzory a široké využití textilu. Mezi nejčastěji používané barvy patří žlutá, růžová, červená, doplněné pistáciově zelenou a šedomodrou. Uklidnění zajišťují bílé plochy, kontrast černé akcenty.

Arabské země

Snad každý musel slyšet o ručně tkaných perských kobercích s nádhernými vzory. Další slavnou tkaninou s původem v arabských zemích je kašmír a nádherné vzory paisley.

Evropské země

- Anglický styl – vyznačuje se ležérní elegancí a vysokou funkčností. Barevná paleta připomíná podzimní krajinu. Je založena na instinktivním propojení decentních zemitých tónů a jasných rustikálních a zahradních motivů. Tmavší odstíny jsou typické pro dřevěné podlahy a nábytek. Světlejší teplé tóny dotvářejí celkovou atmosféru v místnosti. Typickými barvami jsou měkké pastelové barvy, jako jsou světle růžová, luční modrá, fialová, meruňková nebo smetanová. Mix jemných květinových vzorů, které se dají vhodně zkombinovat s pruhy, krajinomalbou, historickými ornamenty nebo

²³ HOME STAGING s.r.o. – Architektura, tvorba stylu a atmosféra interiéru

²⁴ LEE, Vinny. *101 ideas colour*. 1. vyd. London: Quadrille, 2005. ISBN 987-184400-1316. s.85

tečkami, slouží také jako spojující prvek.

- Italský styl – základem v italském domě jsou všudypřítomné dlaždice. Italské interiéry jsou prostorné a velkorysé, sluší jim vysoké stropy a křídlové dveře. Jsou jednoduché, elegantní a zbavené nadbytečné dekorativnosti.
- Francouzský styl – tento styl vystihuje světlý nábytek působící lehkým až subtilním dojmem, nejčastěji v barvě slonové kosti. Oblíbená je také modrá a žlutá. Dalším významným atributem, kterého si nemůžeme nešimnout, je používání velkého množství textilií. Samotný francouzský styl se dělí do dvou větví, a to na provensálský styl, který hodně čerpá právě z prostředí venkova, a na pařížský styl, charakteristický svou vznešeností a noblesou.
- Skandinávský styl – vyniká nadčasovostí a pohodlím. Vyznačuje se světlým dřevěným nábytkem a typická je pro něj klasická bílo-modrá kombinace, ale také výrazné abstraktní vzory na jednobarevném pozadí. Charakteristické barvy pro skandinávský design jsou tmavě modrá, výrazně červená a sytě zelená v kombinaci s bílou a barvou dřeva. Skandinávský styl se dostal do podvědomí českých domácností zejména díky oblíbeným nábytkářským obchodním řetězcům Ikea.²⁵

²⁵ HOME STAGING s.r.o. – Architektura, tvorba stylu a atmosféra interiéru

2 PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI A BAREVNÉ CÍTĚNÍ

Slovo psychologie vzniklo spojením dvou řeckých slov, *psýché* (duše) a *logos* (věda). Tento název první uvedl německý myslitel Melanchton kolem roku 1560. Samostatnou vědeckou disciplínou se psychologie stala až v 19. století. Do té doby byla součástí širšího konceptu, v jehož čele byla filozofie a teologie. Nejjednodušší obecná definice psychologie je, že psychologie zkoumá lidskou psychiku, tedy duševní jevy a procesy. Je ale těžké vyjádřit, v čem tkví specifická těchto jevů ve srovnání s jinými fenomény. Možnosti uplatnění psychologie v praxi jsou velmi rozsáhlé. Mezi nejfrekventovanější obory patří např. psychologie práce, pedagogická psychologie, lékařská psychologie, politická psychologie, psychologie sportu, psychologie umění apod. Ve všech těchto oblastech dokáže psychologie pomoci.²⁶

A co v nás vyvolá ta či ona barva? Úsměv, chvění či spokojenost. Je dobře známo, že určité barvy v nás vzbudí určité nálady a jsou tedy vhodné k použití v určitých pokojích. Platí, že s množstvím dané barvy nebo se změnou tmavosti odstínu se celkový účinek může změnit.²⁷

2.1 Psychologie lidského vnímání

Z historického hlediska má psychologie několik různých pojetí. Současní psychologové označují psychologii jako vědu o chování a prožívání. Vycházejí z faktu, že mezi prožíváním, chováním a duchovními výtvoři existuje nepopíratelná vzájemná funkční závislost. Nejzákladnější psychologickou disciplínou je obecná psychologie, která zahrnuje vnímání, motivaci, problematiku myšlení a jazyka, paměti a učení, emocí, představ a fantazie. Z obecné psychologie vyrůstá psychologie osobnosti.²⁸

²⁶ KOSEK, Jan. 2003. s.22

²⁷ BUCKLEY, Alice. *Barevná harmonie 2: 200 barevných kombinací v názorných ukázkách*. Praha: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-303-8. s.16

²⁸ KOSEK, Jan. 2003. s.22

Psychiku člověka vytváří psychické procesy, stavy a vlastnosti. Vzniká v důsledku vývinu živé hmoty v souvislosti s vývinem nervové soustavy. Je odrazem objektivní skutečnosti prostřednictvím pocitů a vjemů. Lidská psychika má biologický základ, ale vytváří ji sociální, kulturní a výchovné prostředí. Podstatou vývoje psychiky jako vědní disciplíny se zabývá studium vývinu psychiky člověka od narození až po stáří. Tuto podstatu vývoje tvoří socializace a individualita.

Naši psychiku ovlivňuje nespočet činitelů. Jde o všechny vlivy z vnějšího prostředí. Denně něco ovlivňuje naše chování, psychické rozpoložení, naši náladu. Můžou to být vlivy pozitivní i negativní. Některé si uvědomujeme, jiné ne. Některé činitele nijak ovlivnit nemůžeme, jako např. počasí, dopravu, nepříjemné povinnosti, sousedova protivného psa, který štěká od brzkého rána apod. Jiné naopak sami ovlivnit můžeme. Chceme se přece cítit dobře, tak proč pro to něco neudělat. Co si ráno pustit oblíbenou písničku, dopřát si nějakou sladkost, obléct si nový model anebo si nově vymalovat byt. Barvy v našem bytě či domě jsou největším vnějším činitelem, který my sami můžeme ovlivnit, aby nám byl prospěšný.

2.1.1 Vnímání a kognitivní konflikt

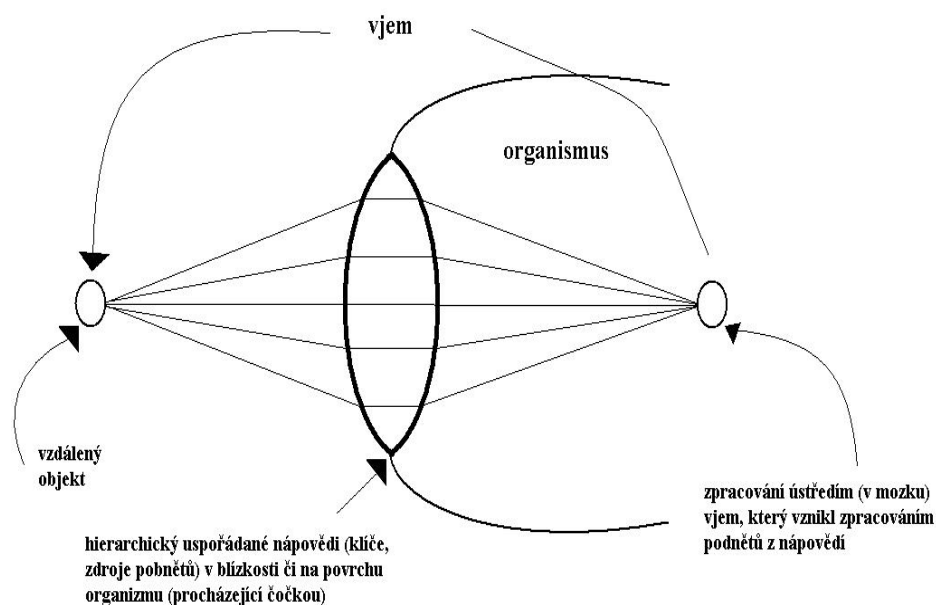
Schopnost vnímat barvy vzniká v lidském mozku, přičemž oko slouží jako čočka, která rozkládá vlnovou délku světla. Schopnost vidět a vnímat barvy je složitý jevem, ve kterém se setkává fyzika s biologií. Barva je dnes používána za samozřejmou a standardní součást každého probouzejícího se momentu. Přínosné je zastavit se nejprve na začátku a prozkoumat, jak lidské oko vnímá barvu. Vědecké principy mohou být užívány do té míry, které každému vyhovuje. Mohou pomoci při výběru dekorací, které převrátí jednoduché barevné schéma v úspěšný interiér.²⁹

Ergon Brunswik, původem z Vídně, byl badatelem základů metodologie psychologie. Pomocí důmyslných pokusů, začal studovat po první

²⁹ STARMER, Anna. *Barevná harmonie: jak kombinovat barvy a dosáhnout požadovaného vzhledu interiéru*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-926-9. s.14

světové válce vnímání v Bulherově institutu. Vymyslel čočkové modely (Obr. 3). Jeho žákem byl Kenneth R. Hammond, profesor působící v Boulderu (Colorado). Ten formuloval teorii kognitivního kontinua (Hammond, 1978). Teorie vysvětluje to, jak pracuje schopnost udělat si na něco svůj vlastní názor, úsudek, třeba něco nového poznat a rozpoznat. Týká se tedy vnímání a usuzování. Toto vnímání se dá znázornit pomocí, již zmíněných, čočkových modelů.³⁰

Obr. 3: Brunswikův čočkový model

Zdroj: KOSTROŇ, Lubomír. *Psychologie architektury*. 2011. s. 28

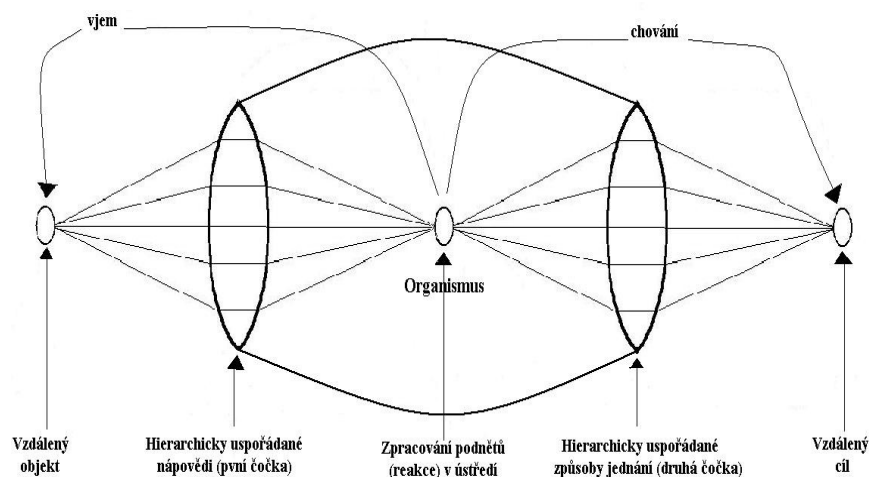
„Vnímání je na obrázku zobrazeno, jako analogie s průchodem paprsku čočkou: od vzdáleného objektu vlevo, do mozkového centra vpravo. Jednotlivé charakteristiky vnímaného objektu (problému: co to vidím?) se nazývají nápovědi (klíče). Zde jsou označeny jako soubor, hierarchie proximálních, tedy blízkých nápovědí. Ty vnímáme (na povrchu svého těla, na jeho okraji, periférii) a něco s nimi v hlavě (centru) děláme. Působí na nás, využíváme je

³⁰ KOSTROŇ, Lubomír. 2011. s.27

a přemýšlíme o nich, „dáváme si je nějak dohromady“ a nakonec na podnět reagujeme.“³¹

Když se obr. 3 doplní o další čočku, pak se kognice, usuzování, rozhodování a případně i konflikt mohou týkat i chování; toho, co je třeba učinit. Následující obrázek (Obr. 4) má vlevo stejné popisky jako obr. 3. Vnímání nahoře, je doplněno o chování, vpravo dole je (uspořádaný) soubor (hierarchie) nějakých prostředků, způsobů jednání (druhá čočka) a nakonec úplně vpravo máme opět vzdálený objekt.³²

Obr. 4: Rozšíření čočkového modelu vnímání na chování

Zdroj: KOSTROŇ, Lubomír. *Psychologie architektury*. 2011. s. 29

2.1 Barevné cítění

Bez barev by byl náš život šedivý a nudný stejně tak jako náš byt. Barevné stěny v našem bytě mají významný vliv na naši pohodu, náladu i psychický stav. Barvy nás doprovází na každém kroku. Vždy kolem nás byly a vždy budou. Každá místnost má schopnost evokovat náladu a atmosféru. Jemně zelená koupelna může být relaxačním, uklidňujícím prostorem, zatímco

³¹ KOSTROŇ, Lubomír. *Psychologie architektury*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-2926-8. s.27

³² KOSTROŇ, Lubomír. 2011. s.29

světle žlutá vstupní hala působí teple a povznášejícím pocitem. Barva, světlo a vzor mohou stimulovat vjemy a probouzet naše vnitřní emoce. Náš domov se může stát útočištěm a prostorem, který navozuje náladu, uklidňuje duši a zároveň osvěžuje mysl.³³

Interiér nemůže být barevně rozbitý, až přechází zrak. Vypadal by kýčovitě, pouťově, a tudíž působil zneklidňujícím dojmem na psychiku těch, kteří takový interiér obývají. Téměř stejně nevhodný je interiér bezbarvý či jednobarevný. Jeho ubíjející fádnost pro změnu naší psychiku utlumí a může přivodit i deprese.³⁴

V běžném životě se otázkami, které se týkají barev, zabýváme, ale nad jejich podstatou se nezamýšlíme. Barvy mají emocionální působivost a i my k barvám máme osobitý vztah. Působí na nás a ovlivňují naše city. Dnes náš výběr barev vychází kromě jiného z jednoduchých pravidel módy, společenského a kulturního prostředí, osobních i sociálních preferencí, našeho psychického založení a v neposlední řadě z našich pozitivních i negativních vzpomínek.

Barvám je přisuzováno množství různých vlastností a významů. Mohou pro nás představovat jak vlastnosti (bílá – čistota), tak věci (červená – krev), prostředí (modrá – obloha či voda, zelená – tráva), ale mohou navozovat i pocity (černá – smutek, oranžová – radost).³⁵ Způsob, jakým každý z nás nahlíží na barvy, je jedinečný, velmi komplexní a citlivý.³⁶

2.1.2 Vliv barev na psychiku člověka

Podle psychologického působení se barvy dělí na dvě základní kategorie, na teplé barvy a studené barvy. Teplé barvy obecně mívají spíše povzbuzující účinky. Podle konkrétního odstínu a jeho sytosti je lze

³³ STARMER, Anna. *Barevná harmonie: jak kombinovat barvy a dosáhnout požadovaného vzhledu interiéru*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-926-9. s.19

³⁴ Autor neznámý. *Kouzlení s barvami na zdech*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 06/2010. s.27

³⁵ POKOVÁ, Dana. Barvy a jejich vlastnosti. *Numerologie Dany Pokové* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.db-numerologie.cz/clanek8.html>

³⁶ STARMER, Anna. 2007. s.13

charakterizovat jako příjemné, zdůrazňující až dráždivé. Studené barvy naopak aktivitu tlumí a navozují klid.³⁷

Teplé barvy – žlutozelená, sytě žlutá, žlutooranžová, sytě červená, sytě oranžová, červenofialová a jejich odstíny. Vyvolávají dojem tepla, působí živě, povzbuzují, až vzrušují. Jsou aktivní a dynamické, podněcují k činnosti a působí na krátkodobé zvýšení a vystupňování výkonu. Teplé barvy se obecně používají k vyzdvihnutí nějaké informace.

Studené barvy – zelenožlutá, sytě zelená, modrozelená, sytě modrá, modrofialová, sytě fialová a fialově červená a jejich odstíny. Vyvolávají dojem chladu, uklidňují, poskytují úlevu zraku, jsou pasivní a podporují duševní soustředění a udržení stálého výkonu. Studené barvy se používají k zmírnění důrazu.

Světlé barevné odstíny – působí dojmem lehkosti, radostně, zjasňují pracovní prostor a svou odrazivostí dopadajícího světla zlepšují světelné poměry v bytě i na pracovišti. Nabádají k udržování čistoty.

Temné barevné odstíny – působí těžkým, kalným dojmem, tlumí odrazivost světla. Syté a pestré tóny barev působí výrazně na cit náladu a oživují prostor.

2.1.3 Význam jednotlivých barev

Barvy dokáží modelovat prostor a opticky měnit jeho proporce. Je prokázáno, že barvy dokáží změnit naši psychickou pohodu. Nejen psychologové, ale i aranžéři a designéři vědí, že barevnost má vliv na psychiku člověka. Barvy ovlivňují lidské myšlení, chování, nálady a také zdraví. Preference barev a jejich kombinace se velmi liší u každého člověka. „*Pokud jednoduše milujete bohaté, vyšperkované odstíny, potom tedy jděte pro šťavnatou ostružinu, aby vás inspirovala ve vaší práci.*“³⁸

Červená – zvyšuje energetickou úroveň místnosti. Představuje akci,

³⁷ HOME STAGING s.r.o. – Barvy v interiéru a psychologie barev

³⁸ STARMER, Anna. *Barevná harmonie: jak kombinovat barvy a dosáhnout požadovaného vzhledu interiéru*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-926-9. s.16

sílu, rozhodnutí, fyzickou energii a zdravý. Je to barva vášnivá, pikantní, teplá a povzbudivá. Vzbuzuje vzrušení jak v pozitivním (láska), tak v negativním (zloba) smyslu. Povzbujuje chuť k jídlu, sexuální apetit, podněcuje agresivní jednání. Symbolizuje vzpouru, převrat, revoluci.

Růžová – je velmi vzdušná, plná volnosti, ale zároveň energie a něhy. Podporuje laskavost v rodinných i přátelských vztazích. Pomáhá k upevnění nového milostného vztahu. Růžová přináší proud lásky a soucitu.

Oranžová – je symbolem optimismu, mládí a radosti ze života. Pomáhá proti depresím a pesimismu. Vzbuzuje v nás zvědavost a chuť do dobrodružství. Oranžovou barvu mají rádi extroverti a společenší lidé.³⁹

Modrá – uklidňuje a harmonizuje interiér, kterému zároveň dodá elegantní a slavnostní ráz a zároveň podpoří naše duševní soustředění. Modrá barva znázorňuje klid, trpělivost a stabilitu. Je barvou věrnosti, oddanosti, něhy a důvěry. Symbolizuje tradice a dlouhodobou neměnnost, spolehlivost a také komunikaci. Modrá barva přináší pocit uspokojení.

Tmavomodrá – evokuje vnitřní i vnější harmonie, je to barva uvážlivého rozjímání a zároveň přemýšlivá.

Světle modrá – tato barva patří k nejoblíbenějším. Symbolizuje bezhlavé veselí a svobodu. Je to barva vzduchu, oblohy a ticha.

Fialová – půvabná, působivá a královská. Je to barva tajemství. Přestavuje nevědomou moudrost. Tato barva zároveň představuje eleganci, luxus a bohatství.⁴⁰

Zelená – je barvou přírody, rovnováhy, klidu a naděje. Působí uklidňujícím dojmem a pohled na ni napomáhá k regeneraci a k načerpání nové síly. Lidé mající rádi tuto barvu jsou více ochotni rozdávat lásku a pomáhat motivovat ostatní.⁴¹

Žlutá – symbolizuje dynamiku a pohyb, je to barva veselá a otevřená.

³⁹ HOME STAGING s.r.o. - Barvy v interiéru a psychologie barev

⁴⁰ BUCKLEY, Alice. *Barevná harmonie 2: 200 barevných kombinací v názorných ukázkách*. V Praze: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-303-8. s.17

⁴¹ HOME STAGING s.r.o. – Barvy v interiéru a psychologie barev

Žlutá ostří logiku, koncentraci a všechny aspekty vědomé síly mysli včetně paměti, učení, mentální bystrosti a soustředění. Posiluje jasnou komunikaci. Žlutá barva podněcuje touhu po rozvíjení se, je v ní naděje, povzbuzuje a osvobozuje. Její příznivci jsou skromní, milý, velkorysí a upřímní, jsou všestranně nadaní a prakticky založení, ale mají sklon k ohromnému sebepřeceňování.

Hnědá – je to barva sytá, teplá a zemitá. Je to barva tradic, zdrženlivosti, solidnosti, vážnosti, jistoty a pořádku. Pomáhá při osvojování si nových dovedností.

Černá – symbolizuje tajemství, mystiku a smutek. Přesto je oblíbenou barvou, která pomáhá neuzavírat se do sebe a neztratit se v neklidném světě. Zvláštní obliba v této barvě může znamenat zvýšenou citlivost a tajnůstkářství.

Bílá – považujeme ji za barvu neutrální, kterou evokujeme čistotu, světlo a bezpečí. Je barvou nevinnosti, také barvou chladu, ale také míru, svobody a uvolnění. Pomocí bílé barvy můžeme opticky zvětšit prostor.

Šedá - je také barvou neutrální. Je velmi účinná při obraně proti fyzickým, mentálním nebo duchovním útokům. Pokud vzbuzuje emoce, tak smutek nebo symbolizuje nudu či chudobu. Zároveň je to barva kompromisu a přizpůsobivosti.

2.1.4 Barvy a povahové typy

Lidé jsou obecně velmi citliví tvorové a moderní svět v nás neustále probouzí další emoce. Podle vrozeného temperamentu se lidé rozdělují do čtyř základních kategorií, označovaných jako sangvinik, choleric, flegmatik a melancholik. Čistý typ se objevuje jen vzácně, člověk v sobě totiž vždy má od každé kategorie něco, avšak jeden temperament je převažující. Každý z uvedených typů má svoji energii, která odpovídá fyzikální energii určité barvy a na tuto barvu reaguje člověk charakteristickým způsobem.⁴²

⁴² Autor neznámý: Vliv barev. *Galerie sluneční kámen* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.slunecnikamen.cz/vyrobky/hedvabi/vliv_barev.php

Melancholik – je člověk rozumu, váží si uspořádaných poměrů a pocitu bezpečí. Může inklinovat k neprůbojnosti. Je oddaný, vážný, náladový, úzkostný, přecitlivělý, důkladný, pesimistický, rezervovaný, nespolečenský, nepřizpůsobivý, ostýchavý, uzavřený. Jeho nejbližší barva je modrá, ta působí uklidňujícím, zdrženlivým a chladným dojmem. Melancholikovi dává pocit uvolnění, spokojenosti a harmonie. Harmonující barvy jsou např. odstíny červené, žluté nebo oranžové, ty skýtají povzbuzení a vedou k vyšší aktivitě.

Sangvinik – je veselý a otevřený. Dokáže být ohromně bujarý, stejně jako přehnaně zachmuřený. Je reaktivní, živý, společenský, přizpůsobivý, lehkomyšlný, proměnlivý, bezstarostný, rozhodný, vnímavý, rozptýlený, méně sebekritický, veselý a otevřený. Celkově inklinuje k optimismu. Nejbližší barva je žlutá, která působí zářivě, vzdušně, vesele, světle, přívětivě a optimisticky. Harmonujícími barvami jsou fialová, která dodává rovnováhu. I temnější tóny mohou úspěšně tlumit sangvinikův temperament.

Flegmatik – miluje klid a stálost. Je vyrovnaný a často introvertní, stereotypní, pohodlný, snášenlivý, tichý, mírný, samostatný, hloubavý, starostlivý a lhostejný. Jeho nejbližší barva je zelená, která působí uklidňujícím dojmem, vyvolává pocit vyrovnanosti a jistoty. Harmonující barvy jsou teplé, aktivní a povzbudivé tóny červené a žlutočervené.

Cholerik – je extrovertní, společenský, často velice temperamentní, netrpělivý, vášnivý, neklidný, agresivní, proměnlivý, impulzivní, optimistický, aktivní a výrazně bezprostřední. Nejbližší cholerikova barva je červená, která působí dynamicky, aktivně, temperamentně a nápadně. Harmonující barvy jsou modročervená, která tlumí cholerikův mimořádně extrovertní temperament, aniž by ho při tom zaháněla do pasivity.⁴³

⁴³ Autor neznámý: Barvy v interiéru – díl 1: Volba barev. *Keeyline: we do you use interiors* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.keeyline.cz/clanky/barvy-v-interieru-dil-i-volba-barev-19/>

3 ÚVOD DO OBLASTI BAREV A JEJICH VYUŽITÍ V INTERIÉROVÝCH PROSTORÁCH

„Svět bez barev je nepředstavitelný. Barvy nás obklopují – od skvostné krajiny, nádherného ptačího peří přes ohromující duhu až k úžasným rozmanitým květinám či jídlu, které máme na talíři.“⁴⁴ „Barevnost bydlení je přirozenou součástí komplexního řešení prostoru. Souvisí s aplikací teorie barev a sjednocuje zvolený styl.“⁴⁵ Rozhodnutí, jak bude vypadat náš interiér, jaký do něj zvolíme nábytek a bytové doplňky, závisí jen na naší individualitě. Barvy nás mohou uklidňovat a povzbuzovat, zároveň také mohou zmenšovat či zvětšovat prostor tím, že zvýrazní to, co rozšiřuje perspektivu a potlačí to, co ji zmenšuje. Barvy dotváří celkovou harmonii a estetiku bytu, ale musíme se naučit s nimi zacházet správně. Barvu stěn považujeme v dnešní době za moderního tvůrce designu, který v našich interiérech nahrazuje dřívější dekorativní roli nábytku. Využitím barev dodáme interiéru výraz, rozveselíme prostor i zvýrazníme osobitost našeho bydlení.

3.1 Úvod do oblasti barev

Barva je jedním z mnoha vzrušujících materiálů na Zemi. Už od počátku světa lidé používali barvy např. k označení teritoria a k ozdobení svého okolí. Barva může oživit unavené prostory v domech, změnit náladu a pozvednout ducha. „Všude ve světě přivlastňují různé kultury barvám velký význam. Barva může být vášnivá a smyslná a také může být uklidňující a meditativní.“⁴⁶ Barvy v každém z nás zanechávají dojem a spolu se vzory pomáhají vytvořit z našeho světa fascinující a krásné místo k životu.

⁴⁴ BUCKLEY, Alice. *Barevná harmonie 2: 200 barevných kombinací v názorných ukázkách*. V Praze: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-303-8. s.14

⁴⁵ MEDVÍDKOVÁ, Olga. *Tvolit barvu je umění*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 03/2009. s.50

⁴⁶ STARMER, Anna. *Barevná harmonie: jak kombinovat barvy a dosáhnout požadovaného vzhledu interiéru*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-926-9. s.8

„Věda definuje barvu jako důsledek lomu odrážejícího se světla.“⁴⁷ Je to v podstatě elektromagnetické záření určité vlnové délky. Každé lidské oko je schopno zachytit záření o vlnových délkách 380-700 nanometrů. Světlo, které je blíže 380 nm vnímáme jako fialovou barvu, světlo blíže u 700 nm jako červenou, některé vlnové délky jako infračervené záření jsou pro zrak neviditelné, ale vnímáme je jako teplo. Předměty mohou světlo buď vyzařovat, nebo je odrážet. Bílá barva odráží všechny barvy stejně, zelené předměty odrážejí především vlnové délky zelených barev, modré předměty modrých atp. Barva se jeví jinak v denním světle, jinak pod umělým osvětlením.⁴⁸

„Ještě před 100 lety byla barva pouze výsadou bohatých, neexistovala barevná televize, žádné barevné časopisy ani knihy, žádné barevné plasty, pouze omezené barevné textilie. Pro většinu byl svět složen pouze z jednoduchých odstínů šedivé.“⁴⁹

Generace našich předků malovala vápnem a naši rodiče rozmíchávali práškové hlinkové barvy ve vodě. „Nebyli zrovna bílé a odíraly se, ale velmi snadno se nanášely a byly zcela nenáročné na skladování. Vzhledem k tomu, že to byl přírodní materiál, nešlo zaručit barevnou stálost.“⁵⁰ Dnes v interiérech téměř výhradně používáme akrylové barvy, které se vyznačují tím, že dobře kryjí, natřená plocha se neodírá, nesprašuje a dlouhodobě si zachová původní vlastnosti a vzhled.

Pro volbu barvy je dobré v první řadě zvážit tři aspekty, kterými je charakter místnosti, tedy zda se jedná o prostor k odpočinku nebo třeba k práci, dále světelnost, jestli pokoj celý den prozařují sluneční paprsky nebo je spíše orientován na sever a od rána v něm musí svítit lustr, a třetím aspektem je velikost a poměr plochy a výšky místnosti. Různé rozvržení barevných ploch může totiž přinést zcela odlišné výsledky.⁵¹

⁴⁷ MEDVÍDKOVÁ, Olga. *Zvolit barvu je umění*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 03/2009. s.50

⁴⁸ VÍTKOVÁ, Eva. *Barvy pro dobrou náladu*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 11/2009. s.32

⁴⁹ STARMER, Anna. *Barevná harmonie: jak kombinovat barvy a dosáhnout požadovaného vzhledu interiéru*. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-926-9. s. 8

⁵⁰ MEDVÍDKOVÁ, Olga. *Zvolit barvu je umění*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 03/2009. s.55

⁵¹ ŠIMONOVSKÁ, Marie. *Pestrý život mezi barevnými stěnami*. Měsíčník Bydlení, stavby, reality 04/2008. s.7

3.2 Teorie ročních dob

Nikde jinde nevezeme takovou inspiraci pro kombinování barev jako právě v přírodě. „*Stejně jako v módním odívání i při zařizování interiérů se uplatňuje tak zvaná teorie ročních období: Jaro, léto, podzim i zima předvádějí vždy odlišnou, ale barevně sladěnou škálu barev.*“⁵² Příroda v každé roční době hraje jinými barvami. Je to kouzelný soulad barev přírody. Barevný obraz se v každém ročním období mění a barvy jednotlivých ročních dob spolu vždy obdivuhodně ladí. Příčinou toho je skutečnost, že ke každé roční době náleží jedna základní barva. „*Na jaře je to žlutá, v létě modrá, na podzim červená a v zimě opět modrá.*“⁵³

Každá tato barva určuje barevné ladění roční doby. Červená a žlutá jsou barvy teplé, zatímco modrá je barva studená. S ohledem na základní barvy ročních dob můžeme označit jaro a podzim za doby teplých barev, léto a zimu za doby barev studených. Členění na barvy teplé a studené nám umožňuje se dobře orientovat mezi barvami čtyř ročních dob. Platí pravidlo, že v každé roční době je zastoupena každá barva, vždy však v určitém charakteristickém odstínu. Kombinace barev v každém tomto období představuje typickou barevnou škálu.

Ze stupnic (viz příloha A: Barevná paleta jara a podzimu) jasně vyplývá, že jarní a podzimní barvy mají pro svůj teplý základ mnohem více společného než se studenými barvami léta a zimy (viz příloha B: Barevná paleta léta a zimy). V praxi to znamená, že v případě nejistoty můžeme zkombinovat jarní barvu s podzimní nebo zimní a letní, aniž by to narušilo celkový obraz. Jestliže však zkombinujeme zimu a podzim nebo jaro a léto, dojde k napětí a celá kombinace bude působit neharmonicky. Jarní barvy se na rozdíl od podzimních liší lehkostí, veselostí a šťavnatostí. Podzimní působí sytě, zemitě, skoro až těžce a tlumeně. V létě barvy ve svitu slunce vyblednou, zjemní a vypadají chladněji a decentně. Naopak v zimě jsou studené barvy ostré a září až ledově.

⁵² SMOLA, Josef. *Stavba rodinného domu krok za krokem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2148-4. s.316

⁵³ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.10

Každý den, za každého počasí i za každého osvětlení, nám příroda ukazuje, jak lze barvy souladně kombinovat. Právě proto, že člověk žije v tomto harmonickém prostředí, se raduje nejvíce z barevných efektů. Tento soulad barev vnímáme především podvědomě. Ten, kdo se chce naučit barvy opravdu dobře znát a umět s nimi zacházet, měl by cvičit své vědomé vnímání barevných kombinací.

Barvy typické pro jednotlivá roční období, které můžeme najít v přírodě, lze velmi snadno přenést i do obytných místností, neboť tak jak na nás působí venku, budou působit i uvnitř a budou v nás vyvolávat stejnou náladu. To, že někdo dává přednost určitému ročnímu období s jeho charakteristickou základní barvou, ještě neznamená, že jsou pro něj ostatní barvy tabu. Jestli se například rozhodnete pro jaro, jako určující roční dobu, ale přitom máte rádi červenou, pak ji klidně můžete použít. Záleží jen na tom, abyste použili správný odstín červené, který se vyskytuje v jarní barevné paletě. S teorií ročních dob lze být uspořádat nebo přeměnit až do nejdrobnějších detailů.⁵⁴

3.2.1 Jarní interiéry

K jaru patří pastelové, světlé barvy, a to nejen na stěnách ale i na doplňcích a nábytku.⁵⁵ Typické jsou veselé, zářivé, jasné, ale přesto měkké barvy. Jarní příroda, to je fialová barva šeriků, veselá červená barva tulipánů a máku, krémově bílé narcisy, jemně růžové a meruňkové tóny kvetoucích stromů, svěží zelená tráva s ranní rosou, která se leskne v prvních paprscích vycházejícího slunce nebo blankytná modř čistého nebe či barva pomněnek.

Základní barvou, která charakterizuje jaro, je žlutá. Vyjadřuje optimismus a veselost. Toto působení přenáší i na všechny smíšené tóny, které vycházejí z této základní barvy⁵⁶ (viz příloha C: Barvy jednotlivých ročních

⁵⁴ WATERMANN, Gisela. 2003. s.24

⁵⁵ KYSUČANOVÁ, Dana. Obrazem: Barevná inspirace – interiér podle ročního období. *Novinky.cz* [online]. 2008-11-14 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/154190-obrazem-barevna-inspirace-interier-podle-rocniho-obdobi.html>

⁵⁶ WATERMANN, Gisela. 2003. s.24

dob a jejich odstíny).

„Odstíny, které při zařizování interiéru vyvolají typickou jarní náladu, jsou žlutozelená, žlutočervená a žlutaví srnčí hněd'. Důležité je ovšem vědět, že chceme-li tyto barvy kombinovat s tóny, v nichž se žlutá nevyskytuje, jako je například modrá nebo fialová, pak to musí být lehký a přívětivý odstín chrpově modré, královské modři, případně ametystově fialové nebo šedofialové, které také najdeme v jarní paletě barev“⁵⁷ (viz příloha A).

Pro dosažení správného celkového obrazu interiéru musíme zvolit přírodními materiály, jako je dřevo, kámen nebo kov. Zároveň bychom měli dbát na to, aby všechny tyto materiály měly nažloutlý podtón. Důležitý je i tvar nábytku a struktura povrchových ploch. To znamená, že plochy by měly nejlépe být hladké, měkké a jakoby hedvábné.

Pokud přeneseme barvy jarní přírody do obytných prostor, dodáme jim veselý, jasný tón na bázi sluneční žluté. *„Určujícími barvami na stěnách a podlahách jsou měkké, teplé tóny, jako například barva vaječných skořápek, zlatě žlutá nebo žluto-běžová, ale také lipová zeleň, fialková nebo meruňková. Tento jarní podklad pozadí oživují pak barvy, které jsou charakteristické pro první jarní květy. Může to být chrpová modř, májová zeleň, korálová nebo plameňáková červeně. Neneutrálně působí a celý dojem zjemňuje šedá barva kamene a teplé odstíny hnědé, jako je srnčí hnědá nebo nugátová. Žluté kovy pak celek vhodně doplňují.“⁵⁸*

3.2.2 Letní interiéry

„Léto je plné barev, o tom není pochyb. Místnost by měla být vždy světlá, jakoby zalitá sluncem, přitom by nás měla ochlazovat.“⁵⁹ Proto do letních interiérů vybíráme barvy sice světlé, ale tlumené, jakoby sluncem

⁵⁷ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.24

⁵⁸ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.28

⁵⁹ CHYLKOVÁ, Michaela. *Dejte interiéru letní svěžest. 4unisex.cz: magazín pro ženy* [online]. 2009-05-28 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.4unisex.cz/woman/index.php/zlepujeme-bydleni/70-dodejte-interieru-letni-svest>

vybledlé. Hodí se žluté a hnědé tóny, zeleno-modrá, tyrkysová, levandulová, šedá a zemitá barva. V žádném letně laděném interiéru nesmí chybět bílá, dodávající čistotu. Pokud se rozhodneme na léto vymalovat, volíme mléčně bílou nebo starorůžovou. Prostor tak otevřeme a projasníme. Pro kontrast můžeme jednu stěnu natřít sytě malinovou, smaragdovou zelení nebo čokoládovou. Záleží na vkusu a zvolených doplňcích.

Dominující barvou léta je ale modrá, která je zodpovědná za chladný podtón všech ostatních letních barev. Typický je jemný šedý nádech, který dodává decentní eleganci. Tóny, charakteristické pro letní interiéry, jsou vybledlá modř, starorůžová, lahvově zelená, stříbřitě šedá, jemná šedá, fialová, růžová barva růží a hortenzií nebo červeň malin a třešní. Žlutá barva v letní paletě má spíše chladnější charakter a mění se v jemnou vanilkově žlutou. Použité přírodní materiály a kovy by měly být stříbřité, chladné a spíše namodralé, aby v letním interiéru vhodně doplňovaly barvy látek, tapet a koberců.

Prostory vybavené v letních barvách mají elegantní a příjemně chladný tón. Decentní vybledlost barev a všude se projevující základní modrá barva dodávají obytným prostorům reprezentativní charakter. Pro stěny a stropy bývají zvoleny barvy, jako je mléčně bílá, ocelově šedá nebo starorůžová. Pokoje tak působí světlým a prostorným dojmem. *„Podlahy ve stříbřitě šedé, mátově zelené nebo modro-běžové tento dojem ještě zvyšují. Pro barevné akcenty takových prostor se hodí malinová či burgundská červeň, blankytná modř a smaragdová zeleň.“*⁶⁰ S tím vším ladí i hnědé tóny čokolády nebo bílé kávy, které pomohou k tomu, že prostor nebude působit až tak chladně.

3.2.3 Podzimní interiéry

„Podzimní období je čas barevných listů, deště a opadávajících stromů. Mnoho lidí trpí na podzim depresemi, a proto je třeba si uzpůsobit svůj domov tak, aby se vám doma dobře relaxovalo a deprese zůstala za prahem vašeho

⁶⁰ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.30

bytu.⁶¹ Podzim si představíme v tónech sklizně. Je tu sytá červeně jablek, měkká světle hnědá barva cibule, červené a žluté hlavičky posledních hříbků, tmavě fialová barva ostružin nebo teplá žlutá uschlých kukuřičných klasů. Šikmo dopadající sluneční paprsky dodávají všem barvám teplý načervenalý nádech. Nejpůsobivější na podzimní škále barev jsou všude přítomné kontrasty.

„Určující podzimní barvou je teplá červeně. Koberce, tapety a látky v podzimních barvách jsou výrazné a syté. Barvy jako žloutkově žlutá, kaštanová, měděná a švestkově fialová jsou zářivě a teplé.“⁶² Při zařizování v podzimních barvách je důležité dát si pozor, aby se nám mezi tyto barvy nedostal nějaký ostrý nebo příliš jemný odstín, který by narušil příjemný, harmonicky působící barevný obraz.

Dřevo, kámen a kov se k podzimu hodí nejvíce, protože s tímto ročním obdobím automaticky spojujeme zlatavé, načervenalé tóny. Nábytek může být barokně opulentní, ale hlavně pohodlný. Skvěle ho doplňují přírodní, strukturované povrchové plochy.

„Syté a zářivé teplé barvy dodávají podzimním pokojům mimořádně příjemný tón. Jestliže na stěnách a stropěch uplatníme nažloutle bílou barvu mušlí, kukuřičnou žluť nebo červenohnědou, nemůžeme udělat chybu. Exotické výstřelky v podobě vzoru tygří kůže nebo indických zlatých bordur dodají celku vtip a vzruch.“⁶³

3.2.4 Zimní interiéry

„Chladno, sníh a náledí jsou hlavními znaky zimy. V bytě ale musí být teplo a útulno. Světlé a pastelové barvy podobně jako na jaře by měli dominovat. Takže světlé modrá, bílá a šedá jsou ideální barvy jak si doplnit

⁶¹ KYSUČANOVÁ, Dana. Obrazem: Barevná inspirace – interiér podle ročního období. *Novinky.cz* [online]. 2008-11-14 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/154190-obrazem-barevna-inspirace-interier-podle-rocniho-obdobi.html>

⁶² WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.24

⁶³ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.32

byt.⁶⁴ Pro zimní přírodu jsou charakteristické kontrasty černé a bílé. Vedle zářivě bílé více vynikají ostatní barvy, např. temná zeleň jehličnatých stromů, zářivá červeně bobulí, žlutá krokusů a v neposlední řadě i oranžová barva zapadajícího slunce. Nedostatek pestrosti v přírodě zaostřuje náš zrak i na jasné ledové tóny, které jsou pro zimu tak typické. Ledová modř, ledová zeleň, ledově tyrkysová zasněžených jezer, načernalá modř vzdálených horských vrcholů nebo chladná tmavá hněd' půdy, to je zima.

Chladná modrá barva je základním barevným tónem. Jestliže se ocitneme v zimní přírodě, všude ucítíme jemný, chladný podtón – v ledových odstínech světlých barev stejně jako v jasné, zářivé červené, modré, růžové a žluté, tedy v barvách, které jsou typické pro zimu.

Pokud jde o zařízení interiéru, pak všechny příliš zdobené a kroucené tvary nábytku budou působit velice problematicky a jen málo druhů dřev se barevně hodí k zimní paletě.⁶⁵ „*Ta vyžaduje spíše jasné, elegantní tvary, lakované povrchové plochy, umělé hmoty, stříbřitý kov a chladně se lesknoucí kámen.*“⁶⁶

3.3 Kombinace barev v interiéru

Svět kolem, který nás obklopuje a který tak dobře známe, překypuje inspirací pro kombinování barev. Ať už žijeme ve městě, u moře či na venkově, ať je jakékoliv roční období či počasí a my jsme obklopeni krásou přírody či lidskou tvořivostí, stojí zato se zastavit a pozorně se dívat na všechno, co naše oko zachytí. Můžeme vidět jemné barevné přechody v kůře stromů, od stříbřité břízy po tropické porosty. Vidíme šedavé a narůžovělé tóny na oblacích, lastury ústřic s tóny jasně citrónové, město odrážející se v hladině řeky, bezpočet odstínů obsažených v hrstce oblázků či kusu skály.⁶⁷

⁶⁴ KYSUČANOVÁ, Dana. Obrazem: Barevná inspirace – interiér podle ročního období. *Novinky.cz* [online]. 2008-11-14 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/154190-obrazem-barevna-inspirace-interier-podle-rocniho-obdobi.html>

⁶⁵ WATERMANN, Gisela. 2003. s.26

⁶⁶ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.26

⁶⁷ BUCKLEY, Alice. 2009. s.14

Správně kombinovat barvy se můžeme naučit každý. Promyšlená barevná koncepce je důležitá pro každý interiér, ať jde o budovu veřejnou, firemní či soukromý byt nebo rodinný domek. Ale sestavit barvy správně ještě nezaručí, že byt bude působit skutečně stylově a harmonicky. Struktury, vzory, materiál použitý na nábytek, koberce, podlahu i tvary a způsob zpracování doplňků jsou velice důležité. Především ale vždy záleží na tom, jak se kde kdo cítí. Ti kdo mají rádi jistotu a nemilují experimenty, mohou využít jednu ze tří zásad, které jim poskytnou klidné, jemné, elegantně sestavené barevné koncepce.

Odstupňování jedné barvy – jde o kombinaci odstínů jedné barvy. Vybereme si jednu hlavní barvu a pracujeme pak pouze s jejími různými odstíny. Dosáhneme tak monochromatického interiéru. „*Výslednou barevnost tón v tónu skvěle oživíme přidáním textur a vzorů. Interiér laděný pouze do jednoho jediného odstínu bude zaručeně nevýrazný.*“⁶⁸

Používání barev stejné jasnosti – tato koncepce nepůsobí ani tehdy příliš pestře nebo neharmonicky, jestliže použijeme nejrůznější odstíny patřící k určitému ročnímu období. Důležité však je, aby se všechny použité barvy vyznačovali stejnou decentností. Dobře například působí kombinace červené barvy mědi, tmavé jedlové zeleně, ostružinové a rezavohnědé.

Používání barev ze stejné oblasti – zde je pro barevné odstíny určující jedna ze základních barev, tedy žlutá, modrá, červená nebo zelená. Například použijeme typickou červenou z palety ročních dob a zkombinujeme ji s odstíny, v nichž tato barva zřetelně prosvítá. Bude to třeba namodralá letní červeň, kombinovaná s chladnou šedorůžovou, béžovorůžovou, starorůžovou, bordó nebo hnědou barvu růžového dřeva.

⁶⁸ BUCKLEY, Alice. *Barevná harmonie 2: 200 barevných kombinací v názorných ukázkách*. V Praze: Slovart, 2009. ISBN 978-80-7391-303-8. s.15

3.4 Optické triky

Barvy mají mnohostranné účinky. Chladné světlé barvy, jako je bílá, světlá šedomodrá a šedo zelená na stěnách, stropu, podlaze či nábytku, výrazně zvětšují malý prostor a místnost tak působí vzdušným dojmem. Neohraničené plochy vypadají jako oddálené. Pastelové barvy s malým podílem červené a žluté jsou pro stísněné prostory jako stvořené. Naproti tomu teplé odstíny, například červené tóny, přibližují a tím opticky prostor zmenšují. Pokud zvolíme vzory, měli bychom raději volit jemné a drobné motivy namísto velkých.⁶⁹ „*Náš cit pro prostor se zcela neuvědoměle řídí přírodou. Jsme zvyklí vidět nad sebou světlé nebe a pod sebou zemi tmavší barvy písku, kamení, půdy, mechu nebo trávy. Zcela instinktivně se cítíme dobře v místnostech, jejichž barevné členění se řídí právě přírodním prostředím.*“⁷⁰ Pokud dokážeme respektovat toto členění na světlé a tmavé stejně jako optické působení barev, pak dokážeme obratně zacházet s architektonickými nedostatky i nepěknými disproporcemi v bytě.

Volba správné barvy pro stropy, stěny a podlahy – abychom objevili ty správné barvy, musíme uvážit základní principy. Tmavé barvy prostory zmenšují a strop snižují. Světlé barvy rozšiřují, místnosti se zdají být větší a stropy vyšší. Chladné odstíny modré prodlužují vzdálenost, stěny a stropy opticky ustupují do pozadí. Teplé barvy se zřetelným podílem červené mají opačný efekt, v silnějších odstínech vyražejí z prostoru. Teplé odstíny žluté jsou méně agresivní než červené, tmavší přicházejí vstříc a světlejší rozšiřují prostor.

Vzory ovlivňují dojem, jakým na nás místnost působí – vzory na tapetách, závěsech, stěnách nebo podlahových krytinách mohou nepříznivé prostorové proporce změnit k lepšímu. Výsledný efekt je tím výraznější, čím intenzivnější jsou barvy a čím větší jsou vzory.⁷¹ Velké vzory na sebe přitahují pozornost a umístěné na zadní stěně zmenšují a zkracují místnost. Malé vzory rozšiřují a zvětšují místnost, především, jsou-li ve světlých barvách. Příčné

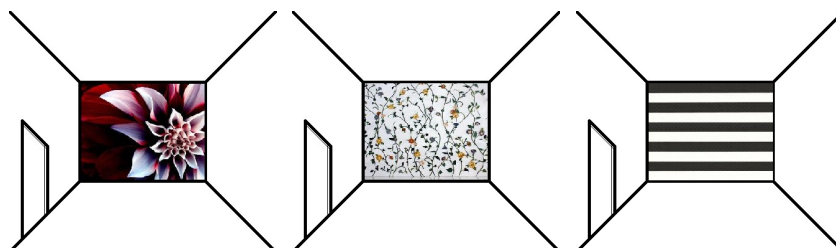
⁶⁹ HOME STAGING s.r.o. – Barvy v interiéru a psychologie barev

⁷⁰ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.103

⁷¹ WATERMANN, Gisela. 1994. s.103

pruhy rozšiřují a místnost působí nižší. Jsou-li na zadní stěně, místnost zkracují.

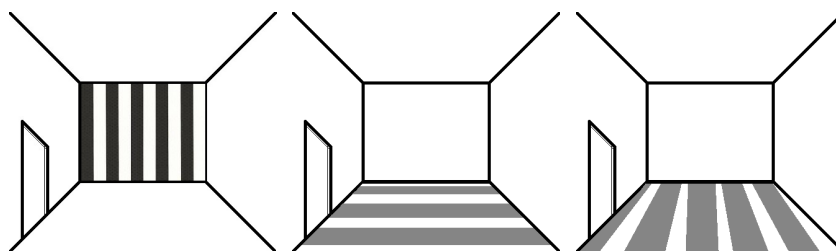
Obr. 5: Působení vzorů na zdi

Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

Svislé pruhy prodlužují stěnu, místnost vypadá vyšší. Čím širší pruhy jsou, tím je efekt silnější. Příčné pruhy na podlaze opticky rozšiřují a zkracují místnost. Podélné pruhy na podlaze prodlužují a zvětšují místnost tím více, čím jsou pruhy silnější a sytější.

Obr. 6: Působení pruhů na zdi

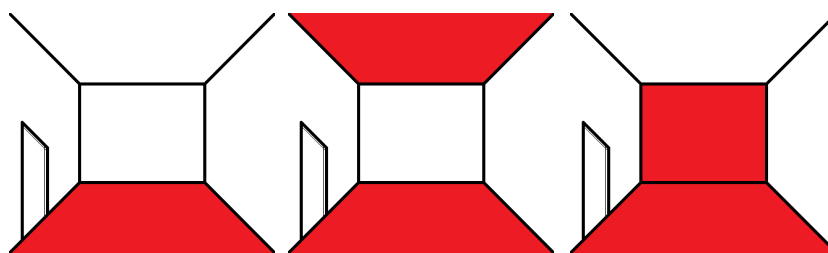
Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

Barvami můžeme také zamaskovat mnohé nedostatky, jako například křivé stěny, na omítce umístěné elektrické nebo plynové vedení, nehezské kouty a zákoutí. Barevné ozdobné lišty, které jsou umístěné ve výši očí, upoutají pozornost tak, že se na zeď ve větší výši ani nepodíváte. Strop, na kterém je

umístěné vedení na omítce, natřeme tmavším, ale decentním odstínem. Na tmavém podkladě vrhá vedení jen malý stín a nevzhledné kabely tak prakticky zmizí ze stropu. U malých bytů plných rohů a zákoutí zvolíme stejnou barvu podlahy do všech místností a použijeme-li na stěny jen málo odlišné barvy, bude byt působit velkoryse a vesele.

Jak dokáží syté barvy opticky změnit místnost – barevná podlaha rozšiřuje prostor do stran i do výše. Dává nábytku dojem stability, působí jistě. Díky barevné podlaze a stropu místnost vypadá nižší a širší. Základní plocha se zdá být větší. Pokud je podlaha a zadní stěna barevné, je ještě více zdůrazněna a místnost vypadá širší.

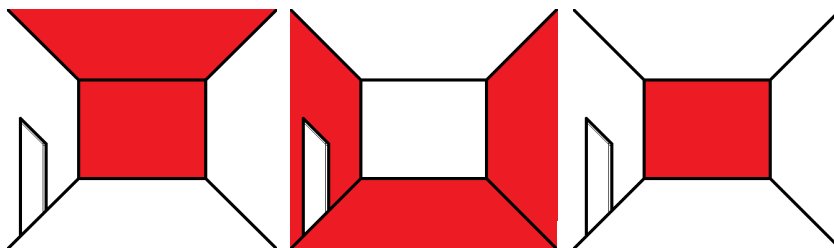
Obr. 7: Jak dokáží syté barvy opticky změnit místnost

Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

Zadní stěna a strop barevné prostor opticky zkracují, ale současně rozšiřují. Pokud je podlaha a boční stěny barevné, tak podlaha obě boční stěny spojuje a stahuje k sobě. Místnost se rozšiřuje směrem k neutrální stěně. Barevná zadní stěna vzbuzuje dojem zdrženlivosti. Je dobrým pozadím pro nábytek, který se má zvláště dobře uplatnit.

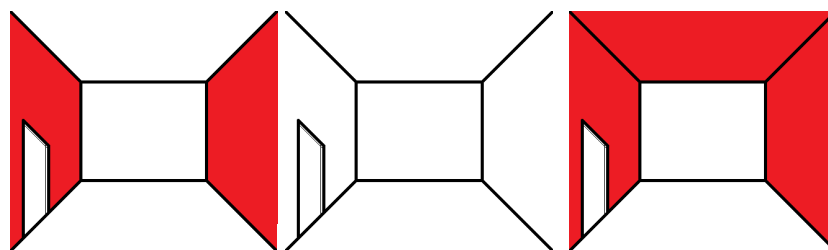
Obr. 8: Jak dokáží syté barvy opticky změnit místnost

Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

Boční stěny barevné prostor zužují, vzbuzují dojem, že zadní stěna, podlaha a strop jsou větší. Když je strop, podlaha a všechny stěny bílé, místnost pak působí velice otevřeným dojmem. Pokud je strop a boční stěny barevné, místnost se rozšiřuje směrem k zadní stěně. Světlá podlaha skýtá malý pocit stability.

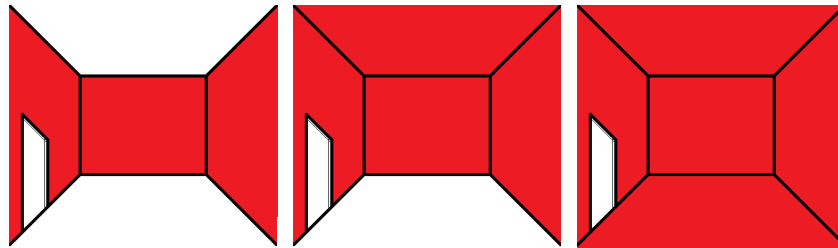
Obr. 9: Jak dokáží syté barvy opticky změnit místnost

Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

Pokud je zadní stěna a boční stěny barevné, tak prostor působí uzavřeným dojmem. Světlé plochy ho dělají vyšším. Strop, zadní stěna a boční stěny barevné zmenšují prostor. Místnost vypadá sevřeně, úzce, skoro jako jeskyně. Strop, podlaha a všechny stěny barevné, poté místnost dělá dojem uzavřené krabice, vzbuzuje až úzkost.

Obr. 10: Jak dokáží syté barvy opticky změnit místnost

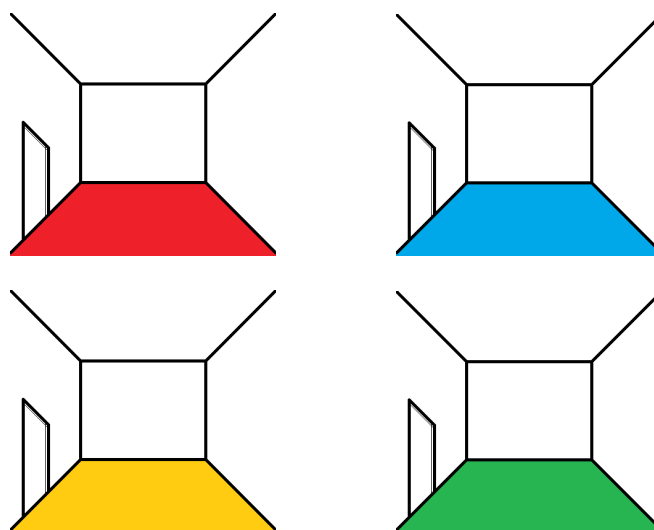

Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

Jak působí dominantní barvy na podlaze

Červená a všechny načervenalé odstíny horizontálně zvýrazňují. Podlaha jde pozorovateli vstříc. Modrá a všechny namodralé odstíny nevzbuzují chuť k delšímu pobytu, nicméně místnost působí velkým a velkorysým dojmem. Žluté tóny dělají místnost přívětivou a prosluněnou, ale světlá barva na podlaze vzbuzuje dojem, že na ni nemůžeme bezpečně vstoupit. Zelená a všechny nazelenalé odstíny působí v místnostech přívětivě a dávají pocit jistoty.

Obr. 11: Dominantní barvy na podlaze

Zdroj: HOME STAGING, s.r.o.

3.3 Optimální ladění barev pro jednotlivé místnosti

Při volbě barvy v místnosti, bychom neměli dbát jen na subjektivní pocit, kdy dáváme přednost určité barevné náladě, ale měli bychom dbát i doporučení psychologie barev. Jestliže jedna z našich vybraných barev neladí s těmi doporučenými, měli bychom najít odvahu přiznat se k vlastnímu vkusu. Rozhodnout bychom se měli pro takové barvy, o nichž s jistotou víme, že se v nich budeme cítit dobře.

Barvy pro obývací pokoj – obývací pokoj hostí řadu aktivit a poskytuje zázemí pro řadu různých zájmových aktivit, např.: sledování televize, hraní her, konverzace a koníčky, jako je pletení nebo čtení. Jde spíše o veřejný prostor, kde se můžeme bavit s přáteli a rodinou, takže by místnost měla vypadat neutrálně, co se týká barev a nejrůznějších dekorací.⁷² Pro obývací pokoj jsou nejvhodnější jasné barvy, jako jsou žlutá, oranžová, ale i béžová a světlejší tóny zelené, protože jsou elegantní a vzbuzují příjemné pocity.⁷³

Ložnice – zde by byla ideální barva vyvolávající pocit klidu i povzbuzení. Tento požadavek nejlépe splňuje kombinace modré a červené barvy. *„Modrá zpravidla způsobuje pokles krevního tlaku, uklidňuje tělo i ducha. O povzbuzení nebo příjemné pocity se stará doplňková červená.“*⁷⁴ Ta v intenzivních odstínech aktivizuje, bude proto lepší, použijeme-li jemnější varianty, např.: meruňkovou nebo červenohnědou ideálně v kombinaci s modří, která nevyvolává chladný pocit. Zelená barva oslabuje naši citlivost vůči hluku, působí tedy dobře v ložnici, která je umístěna na hlučnějším místě.

Jídelna – optimální jsou pro tuto místnost povzbudivé barvy, především odstíny žluté nebo červené. Ty stimuluje náš žaludek, povzbuzují chuť k jídlu, podporuje komunikaci a odráží zpět do místnosti příjemné světlo.

Dětský pokoj – děti mají rády výrazné a syté barvy, ale na druhou stranu si musíme dát pozor na přehnanou barevnost místnosti. Je dokázáno, že

⁷² LEE, Vinny. 2005. s.62

⁷³ VÍTKOVÁ, Eva. *Barvy pro dobrou náladu*. Měsíčník Bydlení Stavby Reality 11/2009. s.34

⁷⁴ WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. ISBN 80-85830-02-7. s.52

miminka v sytě žlutém pokoji špatně spí, proto musíme vysledovat, jak reaguje dítě na jaké barvy. Pokoj tedy vybírejte ne podle svého pocitu, ale podle pocitů dítěte.⁷⁵ Uvážlivá volba barev je velice důležitá, jelikož má plnit několik úkolů, jako je např. odpovídat duchovním potřebám dětí, tlumit dráždivost, povzbuzovat vývoj, podporovat kreativitu a schopnost učení. Barevné ladění dětského pokoje by mělo být jasné, převažovat by měly přívětivé barvy, abychom dítě nedráždili a neodváděli jeho pozornost. Doporučuje se proto velké plochy stěn a podlah pokrýt světlými odstíny, menší plochy, jako jsou záclony, polštáře nebo povlečení na posteli, by naopak mohly být v sytějších barevných odstínech.

Pracovna - zde v první řadě záleží na tom, jaké nároky na nás práce klade, vyžaduje-li soustředění, či naopak povzbuzení a stimulaci. Chladnější, věcné nebo neutrální odstíny barev nám napomáhají lépe se soustředit, veselejší odstíny naopak vytvářejí atmosféru podporující tvůrčí činnost.

Kuchyně a koupelna – do kuchyně obecně hodí studené barvy. K optickému zvětšení prostoru volíme jejich světlé odstíny. Nejčastěji se doporučuje modrá barva, a to navzdory tvrzením, že modrá snižuje chuť k jídlu. V kuchyni působí svěže, čistě a rozšiřuje prostor. Vhodná je i zelená, kde můžeme vybírat z řady odstínů. Zelená působí optimisticky, uklidňuje a navozuje pocit přírody. Často se setkáváme také se světlými odstíny žluté, případně oranžové, kterými již patří mezi teplé barvy.⁷⁶ Koupelna v teplejších barvách působí kosmeticky, zatímco v chladnějších odstínech spíše mužsky nebo zdůrazňuje hygieničnost prostředí.

Chodba a schodiště - Prostor chodby by měl mít dobrý přechod z venku do obytných prostor a současně připravit na celkovou atmosféru bytu. Ideální je použít zde barvy, které působí příjemně a přátelsky, je to například červená nebo žlutá. Tyto barvy jsou základními barvami, které vytvářejí přátelské a povzbudivé prostředí zvláště tehdy, použijeme-li tmavší odstíny.

⁷⁵ Autor neznámý: Barvy v dětském pokoji. *Space4kids: interier a design* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.space4kids.cz/clanek/barvy-v-detskem-pokoji>

⁷⁶ DUBOVÁ, Veronika. Barvy vhodné do kuchyně. *4 - construction: stavební informace, práce, inzerce* [online]. 2011-02-02 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.4-construction.com/cz/clanek/barvy-vhodne-do-kuchyne/>

Vhodnými barvami můžeme navíc upozornit na případná nebezpečí, jako jsou schody nebo prahy.⁷⁷

⁷⁷ WATERMANN, Gisela. 2003. s.52

4 FENG-ŠUEJ

Před mnoha tisíci lety Číňané zjistili, že pokud budou žít v souladu s přírodou, bude to pro ně mnohem prospěšnější než s ní bojovat. Objevili, že lépe se žije v domech, které jsou obráceny na jih k slunci a na severu zase chráněny kopci před zimou. Léta nápadů a pokusů dala vzniknout základním principům filozofie feng-šuej.⁷⁸ „*Feng-šuej je naukou o tom, jak harmonicky utvářet své vnější prostředí a tím zpětně ovlivňovat sama sebe. Ve své praktické podobě je feng-šuej velmi racionální systém, využitelný například při stavbě či úpravě domu, bytu nebo pracoviště, při řešení vztahů, zdravotních problémů, řízení výroby a organizaci práce.*“⁷⁹ Lidé na Západě objevili feng-šuej teprve během posledních dvaceti let, protože lidé v Asii považovali tuto filosofii za natolik důležitou, že ji ukrývali. Asiáté se však stále častěji vystěhovávají do celého světa a feng-šuej berou do svých nových domovů.

4.1 Co je feng-šuej , filozofie a základní principy

Feng-šuej je stará čínská disciplína, jejíž základní principy byly později shrnuty a formulovány ve filozofii tao. Původně byla jedním z osmi paprsků tradiční čínské medicíny, která tvoří soustavu péče o člověka. Ta obsahuje systémy ovlivňující kvalitu lidského života, kterými jsou feng-šuej, výživa, meditace, masáže, akupunktura, fyto terapie, moxu, neboli požeňování, a tělesná cvičení. „*V doslovném překladu znamená feng-šuej vítr a vodu. Tyto pojmy symbolizují vítr vanoucí na vrchol hory a vodu stoupající k úpatí. Představují dva základní dynamické prvky formující Zemi v souladu se zákonitostmi Vesmíru.*“⁸⁰

Feng-šuej je staré asi šest tisíc let. V době kdy se feng-šuej zrodilo, lidé byli úzce spjati s přírodou a žili v souladu s jejími zákonitostmi. Nerozlišovali

⁷⁸ WEBSTER, Richard. 1998. s.13

⁷⁹ URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng.šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s.8

⁸⁰ URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng.šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s.8

mezi tímto a oním světem, mezi hmotným a nehmotným. Vše pro ně byl jeden svět a jedna síla.⁸¹ Nikdo neví, jak feng-šuej vzniklo, ale autorství se připisuje Fu-Simu, prvnímu mystickému vládci čínské prehistorie. Ten jednou uviděl ze Žluté řeky vylézat obrovskou želvu, která měla na svém krunýři rýhy znázorňující osm trojic plných a přerušovaných čar, tvořící magický obrazec. „*Přivolaní učenci vysvětlili kombinace čar, tzv. tigramy (viz oddíl 4.2), jako symboly popisující a vysvětlující všechny projevy přírody a zároveň jako matematické znázornění univerzálních kosmických zákonů. Na jejich základě vypracovali diagram znázorňující dokonalý systém známý jako Mapa Lo - sled ranějších nebes (viz příloha D: Mapa Lo – sled ranějších nebes).*”⁸² Z tohoto nálezu vzešly I-ťing, čínská astrologie, čínská numerologie a feng-šuej. Čínský král Wen později vytvořil Mapu Lo – sled pozdějších nebes (viz příloha E: Mapa Lo – sled pozdějších nebes), která zobrazuje hmotný pozemský svět tvarů, barev, materiálů a živých tvorů. Zprvu osmiboký diagram je v praxi často znázorňován ve tvaru čtverce symbolizujícího zároveň prvek Zemi. Transformací do číselné podoby vznikl magický čtverec (Obr. 12), který obsahuje devět číslic, jejichž součet v horizontálním, vertikálním i diagonálním směru dosahuje vždy patnáct.

Obr. 12: Magický čtverec

4	9	2	15
3	5	7	15
8	1	6	15
15	15	15	

Zdroj: URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng-šuej v našich podmínkách*. 2002. s. 16

⁸¹ CHEORGHE, Andrea Emanuela. Feng-shui: zdravé bydlení, prosperita podnikání. *Feng Shui - Brno* [online]. [cit. 2012-03-09]. Dostupné z: <http://www.fengshui-brno.cz/main.html>

⁸² URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng-šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s. 15-16

Z trigramů, byly také odvozeny výchozí symbolické životní oblasti, které tvoří podstatu diagramu pa-kua – základního nástroje feng-šuej. Tento diagram můžeme aplikovat na jakýkoliv myslitelný uspořádaný systém. Například na svou dlaň, lidské tělo, psací stůl, byt, dům, obchod, výrobní podnik, pozemek, město. Zkrátka na vše, co si dokážeme představit a co potřebujeme analyzovat. „*V každém prostoru, vyčleněném z nějaké plochy, existuje devět různých částí – sektorů. Každá z nich je specifickým polem, které reprezentuje a zároveň ovlivňuje vymezenou určitou životní aktivitu. Pokud jsou všechna pole pa-kua svým rozsahem v rovnováze a systém je vyvážený, dosáhneme harmonie, tvořící podstatu feng-šuej.*“⁸³

4.1.1 Čchi

Čchi je nehmotná univerzální životní síla, která je přítomna ve všech živých bytostech. „*Taoističtí mistři považují čchi za klíč k dosažení dobrého zdraví a uvědomují si, že dobré zdraví nám umožňuje kondenzovat a přesouvat více čchi na vyšší energetickou úroveň. To nám umožní mít k dispozici ještě více čchi, abychom vybudovali energetické neboli duševní tělo a stvořili a posilovali to nejdůležitější v každém z našich životů.*“⁸⁴ Čchi se nejlépe pohybuje po zvlněných liniích, například v klikaticích se meandrech klidně plynoucí vody. Proudí-li rychle, v rovných liniích, pak působí negativně. Stejně pokud stojí nehybně v tůni a zahnívá, vytváří šárovou čchi, tedy má negativní vliv na okolí. Čchi působí všude, kde se vyskytuje krása, mírnost a harmonie. Každý perfektní projev nebo výkon, například báseň, malba, krásná harmonická melodie, navozují pozitivní působení čchi. Naopak nemelodická technohudba nebo většina graffiti vyvolávají čchi negativní. Podle dané situace se čchi někdy chová jako kapalina, někdy jako vítr nebo světlo a někdy jako magnetické pole. Stéká shora dolů, zaplňuje nejnižší místa, mohou ji ovšem zastavit či rozdělit různé překážky. „*Tato energie neustále*

⁸³ URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng.šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s.16-17

⁸⁴ KONEČNÝ, Antonín. *Životní energie (Čchi)*. *Zdraví4u.cz: studio zdraví HEDIS* [online] 2007-04-17 [cit. 2012-03-19] Dostupné z: <http://www.zdravi4u.cz/view.php?cisloclanku=2007041803>

*volně proudí krajinou a prostorem, který svou přítomností oživuje. Je-li její přirozený pohyb omezen, vše živé začíná chřadnout. Tradiční čínská medicína při svém léčení napravuje proudění čchi v zablokovaných energetických drahách člověka. Obdobně se napravují i prohřešky v našem bydlení, pokud tato energie neproudí volně, správnou rychlostí a po křivkách i v našich domovech.*⁸⁵

Čchi citlivě reaguje na nejrůznější věci, které ji dokáží ovlivnit a měnit, jako například pevné předměty, tvary, barvy, vzory, materiály, nebo také počasí, zvuky, vůně, pachy i teplo, elektřina a osvětlení, nebo odlesky a stíny, obrazy soch, nápisy, symboly atp.

*„Čchi působí různě podle směru, odkud přitéká. Pokud přichází například z jihu, posiluje a přináší štěstí. Ze severu ochraňuje a poskytuje energii. Čchi ze západu bývá někdy nevypočitatelná a může působit destruktivně, ale zato ochraňující a laskavá čchi z východu přináší moudrost, kulturu.*⁸⁶

4.1.2 Jin a jang

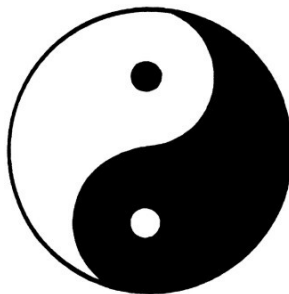
*„Čchi můžeme rozdělit na oblast jin a jang. To jsou dvě protikladné síly vesmíru, přičemž jedna nemůže být bez druhé.*⁸⁷ Symbol jin-jang (Obr. 13) je představován kruhem sestávajícím ze dvou stejných částí, vypadajících jako dva pulci. Jeden je černý s bílou tečkou (jin), druhý je bílý s černou tečkou (jang). Ony tečky znamenají, že kdekoli je jin, je i jang, a opačně. Působí spíše spolu, než proti sobě. Jin je princip tmavý, pasivní, ženský, zatímco jang je světlý, aktivní, mužský. Spolu vytvářejí harmonickou kombinaci.

⁸⁵ Autor neznámý: Energie čchi, jin a jang. *Feng Shui: návrhy interiérů, poradenství, semináře a léčivé energie* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.fengsuej.info/clanky_chi_jinjang.html

⁸⁶ URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng.šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s.19

⁸⁷ WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. Bratislava: Eugenika, 1998. ISBN 80-89115-03-9. s.19

Obr. 13: Symbol jin-jang

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. 1998. s. 19

4.1.3 Šáry

Šáry jsou někdy také označovány jako otrávené šípky a jsou negativním projevem působení čchi. Tyto šáry vyvolávají přímé linie, ostré úhly, hrany a další podobné tvary namířené proti nám. Ve starověké Číně věřili, že se duchové mohou pohybovat jen přímo, proto tam můžeme vidět mosty, které mají tvar „cik-cak“. V dnešním světě jsme obklopeni různými šáry, například železniční koleje, přímé cesty a chodníky, elektrické a telefonní dráty apod. Rovněž uvnitř objektů jsme jimi ovlivňováni, jsou to například rohy místností, trojúhelníkové nebo pravoúhlé stoly a židle.

4.1.4 Pět elementů

Feng-šuej využívá tradici pěti elementů, stejně jako čínská astrologie. Je to oheň, země, voda, dřevo a kov. Všechno, co existuje, se vztahuje k jednomu z těchto elementů. „*V ideálním případě by měla mezi těmito prvky být rovnováha. Pokud jeden převládá nebo chybí, nastávají obtíže. Vyvážení prvků hraje ve feng-šuej hlavní roli.*“⁸⁸ V čínské astrologii je každý podle data narození přiřazen k jednotlivým elementům (viz příloha F: Elementy a znamení pro léta 1900-2000).

⁸⁸ Autor neznámý: Feng shui. *Feng shui* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.skola-esoteriky.cz/dokumenty-clanky/feng_shui/feng_shui/feng_shui.php

Oheň – barva: červená, směr: jih - oheň je dynamický, inspirující, chápavý. Je také motivující, nadšený a inteligentní. Lidé narozeni v elementu ohně potřebují změny.

Země – barva: žlutá, směr: střed - země je spolehlivá, upřímná, závislá, loajální, laskavá. Země má ráda zodpovědnost. Je solidní a stabilní. Lidé narozeni v elementu země rádi pomáhají ostatním.

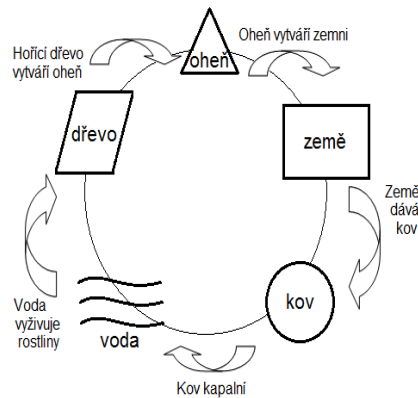
Kov – barva: bílá a zlatá, směr: západ - kov souvisí s hojností a materiálním úspěchem. Vztahuje se k logickému myšlení a smyslu pro detail. Lidé narozeni v elementu kovu rádi plánují vše dopředu a pracují nejraději v estetickém prostředí.

Voda – barva: černá a modrá, směr: sever - voda souvisí se společenskou aktivitou, komunikací a konečnou moudrostí. Je intuitivní a citlivá. Lidé narozeni v elementu vody se zajímají o duchovno a rádi se učí.

Dřevo – barva: zelená, směr: východ - Dřevo je kreativní, vyživující, se smyslem pro rodinu, flexibilní. Vztahuje se k růstu. Lidé narozeni ve znamení dřeva mají rádi výzvy a překážky.

Pro kombinace pěti elementů jsou známé dva cykly: cyklus tvorby a cyklus zkázy. V cyklu tvorby každý element pomáhá vytvářet ten element, který jej bezprostředně následuje. Oheň hoří a vytváří zemi. Země získává kov. Kov kapalní, což symbolizuje vodu. Voda vyživuje dřevo. Dřevo hoří a vytváří oheň (Obr. 14).

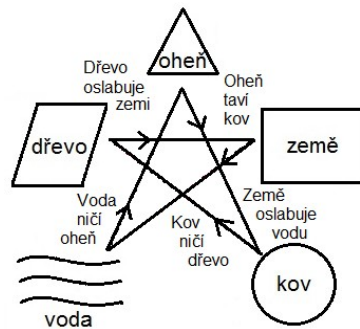
Obr. 14: Cyklus tvorby

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt.* 1998. s. 24

V cyklu zkázy je situace opačná. Oheň hoří a ničí kov. Kov ničí dřevo. Dřevo oslabuje zemi. Země odvádí vodu. Voda ničí oheň (Obr. 15).⁸⁹

Obr. 15: Cyklus zkázy

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt.* 1998. s. 25

Všechny předměty, které máme v místnosti, patří k některému z pěti prvků a jejich rozložení bezprostředně ovlivňuje člověka, který zde pobývá. Pokud budeme znát všechny vztahy mezi prvky, můžeme toho využít a nastolit rovnováhu a harmonii celého systému a tím i kvalitu svého života.

⁸⁹ WEBSTER, Richard. 1998. s.23-24

4.2 Nástroje feng-šuej

Pokud chceme provést rozbor kvality současného bydliště nebo změnit svůj život zakoupením či výstavbou domu, můžeme využít některou z metod, jež nám feng-šuej nabízí. V období od prvních zmínek o feng-šuej bylo vytvořeno přes sto různých škol. Všechny vycházejí ze stejného filozofického základu, ale liší se různými hledisky podle svého zaměření a priorit. K základním metodám patřily tzv. „metoda kompasu“, složitější a vyžadující použití kompasu a „metoda pa-kua“, která je relativně jednoduchá a pohodlná.⁹⁰

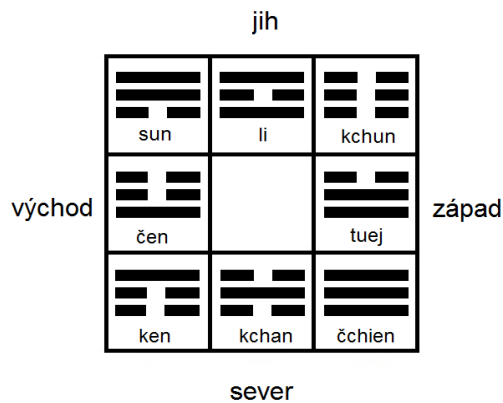
„Asi před 2500 lety Číňané vynalezli kompas. Objev kompasu umožnil přizpůsobit feng-šuej individuálním požadavkům. K určení pozitivních a negativních směrů se používal kompas v kombinaci s osobním elementem a čínskou astrologickou tabulkou.“⁹¹

Kompasu se říká lo-pan. *Lo* znamená mřížkovaný a *pan* znamená talíř. Sousedství „mřížkovaný talíř“ přesně vystihuje podobu tohoto kompasu (viz příloha G: Kompas lo-pan). Lo-pan má obvykle tvar čtverce, který je rozdělen červenou nití na čtvrtiny. Ve středu je kompas, obklopený kruhy vypovídajícími o různých směrech. Některé lo-pan mají šest kruhů informací, jiné třináct a existují i lo-pan s třiceti šesti kruhy. První kruh obsahuje osm trigramů I-ťingu (viz příloha H: 8 trigramů I-ťingu), druhý kruh obsahuje pět elementů a dalších osm z čínské astrologie. Další kruhy obsahují příznivé a nepříznivé polohy, informace o tom, kdy postavit dům či jinou budovu. Štělky kompasu ukazují vždy na jih. Jih totiž Číňané vždy považovali za příznivý směr. Pro určení poloh v bytě či domě použijeme magický čtverec, který se bude skládat z osmi trigramů. (Obr. 16) Ten se poté přiloží na plány bytu. Je jednodušší, když má byt tvar čtverce nebo obdélníku, než-li tvar písmene L, T či U. V některých případech je lepší rozdělit byt na menší části a umístit magický čtverec na každou z nich zvlášť, či dokonce na jednotlivé místnosti zvlášť.

⁹⁰ URBIŠ, Alois Andrew. 2002. s.33

⁹¹ WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. Bratislava: Eugenika, 1998. ISBN 80-89115-03-9. s.39

Obr. 16: Magický čtverec s osmi trigramy

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. 1998. s. 59

Druhá možnost analýzy bytu je metoda pa-kua. Je to poněkud kontroverznější metoda, neboť kompas nepoužívá. Také v tomto případě použijeme magický čtverec. A jelikož nám kompas není pomůckou, tak jsou přední dveře či hlavní vchod umístěny vespod magického čtverce. Pro analýzu bytu se využívá devět oblastí, a to bohatství, sláva, manželství, rodina, děti, vědění, kariéra, učitelé a oblast uprostřed bytu se nazývá střed štěstí (Obr. 17).

Obr. 17: Magický čtverec rozdělený na devět oblastí

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. 1998. s. 63

4.3 Místnosti podle feng-šuej

Může se nám stát, že nastudujeme soubor nějakých pouček, snažíme se o jejich přesné dodržování, ale často dosáhneme úplně jiného účinku, než který jsme očekávali. A to i tehdy podaří-li se nám vytvořit navenek velmi působivé prostředí. Systém, jehož jsme součástí, je velmi proměnlivý, dynamický a nemůže být přesně popsán žádnými poučkami. Jakékoliv poučky jsou nedostačujícím pokusem o vysvětlení a uplatnění vesmírných zákonů na modelových situacích, které lze jen obtížně přenést na skutečné podmínky. Při aplikaci feng-šuej jde o úpravu konkrétního prostoru vztahujícího se pro konkrétní osobu a ta je vždy naprosto zvláštní a jedinečná. Můžeme přečíst odbornou publikaci nebo si nechat poradit, ale vždy bychom měli zapojit svoji vlastní intuici. Ta je naším kompasem, naší vrozenou schopností.

„Strnulé a necitlivé využívání poznatků a zásad vzniklých v jiné době a na jiném místě nám nemůže přinést příliš pozitivní řešení. Čerpejme z nich, ale naslouchejme vlastní intuici. Časem stejně zjistíme, že všechny odpovědi na otázky jsou ukryty v nás samotných.“⁹²

Pokud chceme přijmout a využívat metodu feng-šuej, musíme akceptovat názor, že Vesmír či Universum nebo jakýkoliv systém, v němž existujeme a jehož jsme součástí, je celistvý a symetrický. V případě, že vznikne nějaká nesouměrnost, tíhne každý systém k obnově symetrie, která je základní podmínkou jeho harmonického fungování. Chceme být zdraví, žít v příjemném prostředí a být vyrovnaní. To znamená, že usilujeme o dosažení harmonie systému, který však musí být symetrický.⁹³

Dvě nejdůležitější místnosti z hlediska feng-šuej jsou kuchyň a ložnice pána domu. Kuchyně je tradičně považována za nejdůležitější místnost v bytě. To proto, že v ní jsou umístěna kamna, která jsou symbolem rodinného bohatství. V ložnici strávíme přibližně třetinu svého života, odpočíváme v ní, spíme a sníme. Uchylujeme se do ní, když toužíme po samotě, když nás něco trápí nebo máme potřebu se před něčím schovat. V ložnici můžeme prožívat

⁹² URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng-šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s. 32

⁹³ URBIŠ, Alois Andrew. 2002. s. 35

své nejhlubší intimní soukromí. Při všech těchto aktivitách jsme nejzranitelnější, a tak nám ložnice poskytuje klid, pohodu a bezpečí.

Kuchyně

Čistá kuchyň zvyšuje energii bohatství. V kuchyni musíme mít na paměti energii čchi, protože se zde setkávají dva protikladné elementy, a to voda a oheň. Pro zvýšení pozitivního proudění čchi bychom měli mít v kuchyni čerstvé ovoce a květiny. Nejvhodnější umístění kuchyně je na západní straně, s tím, že sporák směřuje na jižní zeď.⁹⁴ Abychom se v kuchyni cítili šťastní, musí být prostorná, vzdušná, velmi dobře osvětlená, především čistá a v dobrém stavu. Pokud v kuchyni něco nefunguje, vyskytnou se problémy na pracovišti. Její nejlepší umístění je v západní nebo východní části objektu. Kuchyně se svým charakterem a výskytem protichůdných prvků velmi liší od ostatních místností. Hořáky, trouba, opékač topinek reprezentují oheň, zatím co myčka, dřez, lednička, mrazák jeho antagonistický prvek vodu. Měli bychom vždy oba protiklady oddělit prvky kovu (hrnce), dřeva (skříně, vařečky) nebo země (květiny). Kuchař kolem sporáku potřebuje hodně místa, proto není vhodné ho umísťovat do rohu. Také nemá být obrácen při práci zády ke dveřím, kdy nemá možnost vidět všechny příchozí. Jeho pocity osobní pohody se vstřebávají do připravované stravy a tím ovlivňují její kvalitu. Lednice i spížirna by měly být plně zásobené jídlem, což přivolává hojnost, spokojenost a štěstí. Odpady a trubky by neměly být obnažené, ale skryty. Z hlediska feng-šuej, voda představuje peníze, a tak by nebylo příjemné vidět je, jak jsou odplavovány pryč.

Jídlna

Na místě kde jíme, by měla vždy vládnout pohodová atmosféra, proto by jídelna měla být oddělenou místností nebo přesně vymezenou částí jiné. Nejlépe je, když se nachází co nejbližší kuchyni, ale zároveň nejdále od vstupních dveří. Kdyby hosté tyto dveře celou dobu sledovali, ihned po jídle by odešli. Jídelna je místem sloužícím především k jídlu a posílení rodinných a citových uzlů. Barvy by měly upřednostňovat dobré stravování, proto volíme

⁹⁴ Autor neznámý: Feng shui v kuchyni. *Fiftyfifty.cz: společenský magazín* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fiftyfifty.cz/Feng-Shui-v-kuchyni-5043110.php>

zelenou, oranžovou a jasně červenou.⁹⁵ Nejdůležitějším místem v jídelně je stůl. Měl by být pevný, rovný a hladký, neboť jen takový zaručuje stabilitu našeho štěstí. Hrany čtvercového nebo obdélníkového stolu vytvářejí nežádoucí šáry, což lze omezit jejich zaoblením. Nejvhodnější je stůl kulatý, oválný nebo osmihranný. Židle volíme pohodlné, abychom se na nich cítili dobře a ihned po jídle neopouštěli společnost. Je lepší mít u stolu sudý počet židlí, minimálně však tři.

Ložnice

Ložnice by se měla nacházet v neklidnější části a co nejdále od vchodových dveří, aby nám zaručila klidný a ničím nerušený spánek. Není příliš vhodné využívat ložnici k jiným účelům než je určena. Počítač, knihovna, složenky nebo kolo by měly z ložnice zmizet. To platí i o všech věcech, které okolo sebe šíří elektromog – radiobudíky, mobil, Hi-Fi, televize. Pokud se bez televize v ložnici neobejdete, nechte ji na noc zmizet do zavírací skříňky. „*Nesmírně důležitá je poloha postele. Měla by být umístěna tak, aby osoba, která na ní leží, viděla každého příchozího.*“⁹⁶ Postel bychom měli umístit tak, aby nestála naproti dveřím, nohama směrem k nim, neboť stejně tak se vynáší z místnosti mrtvé tělo. Tato pozice odsává z těla energii a všichni takto spící bývají ráno unaveni. Nejlépe je, když je postel co nejdále od dveří, hlavou k pevné zdi tak, aby byla z obou stran dobře přípustná. Není ani dobré mít postel přímo pod oknem, a to kvůli průvanu, bezpečnosti a průchodu energie. Trámy nad postelí jsou považovány za šár a osoba spící přímo pod trámy bude pravděpodobně trpět zdravotními problémy. Pokud nelze postel umístit jinam, je lepší, pokud trámy běží podél postele, než napříč jí.

Obývací pokoj

Obývací pokoj je místnost, kde se scházejí všichni členové rodiny. Je to místo relaxace, zábavy a komunikace. Musí proto být útulný a pohodlný. Při jeho zařizování podle zásad feng-šuej, narazíme na řadu problémů, které vyplývají z rozdílného charakteru v něm provozovaných činností. Obývací

⁹⁵ Autor neznámý: Feng shui v jídelně. *Fiftyfifty.cz: společenský magazín* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fiftyfifty.cz/Feng-Shui-v-jidelne-6154418.php>

⁹⁶ WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. Bratislava: Eugenika, 1998. ISBN 80-89115-03-9. s.75

pokoj často nahrazuje jídelnu, dětský pokoj nebo pracovnu, někdy slouží k domácím pracím jako je šití a žehlení. Nejvíce se využívá k sledování televize, k pořádání večírků a ke společenským hrám. Musíme si tedy ujasnit, k čemu bude náš obývací pokoj sloužit. Výhodné je, když máme obývací pokoj poblíž hlavního vchodu, odkud proudí energie čchi a návštěvy alespoň nebudou zbytečně chodit po ostatních prostorách bytu. „*Neumístujeme v něm nic rušivého, například ostré stimulující barvy, provokující umělecké předměty nebo „avantgardní“ nábytek. Takovéto vybavení může působit velice atraktivně a zajímavě, ale při dlouhodobém působení vyvolává napětí.*“⁹⁷ Na stěny můžeme pověsit různé rodinné fotografie a ocenění. Vhodná je také výstava nějaké sbírky. Také nábytek by měl odrážet osobnost, měl by být přizpůsobený velikosti pokoje. Jeho rozložení v místnosti by nemělo bránit proudění čchi a vyvolávat nepříjemné pocity. Umístění sedačky, pohovky, křesel a židlí může výrazně ovlivnit atmosféru obývacího pokoje. Orientace sedacího nábytku by neměla být jednosměrná k televizi nebo krbu, neboť takové rozložení oslabuje pozornost všech osob a utlumuje konverzaci. Nikdy bychom také neměli sedět zády k vchodu do místnosti, vytváří to pocit nejistoty a tím nepohodlí.

Dětský pokoj

Správná poloha pokoje je na východě. Musíme myslet na to, že se zde střetávají různé činnosti, jako je spaní, hraní a studování. „*Element dřeva podporuje aktivitu, koncentraci, iniciativu a tvořivost u dětí. Vstupuje skrz zelenou či jasně modrou barvu, rostliny, dřevěný nábytek a přírodní vlákna.*“⁹⁸ Vybavení by mělo obsahovat zdravé a přírodní materiály, proto preferujeme masivní dřeva. Místnost bychom měli denně větrat, abychom se vyhnuli nahromadění škodlivých plynů. Na textilie se doporučuje bavlna, len, vlna nebo hedvábí. Používáme veselé koberce a obrazy s motivy zvířat, dětí nebo šašků, vytváří to atmosféru soužití a družnosti.

⁹⁷ URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng.šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s. 70

⁹⁸ Autor neznámý: Feng shui v dětském pokoji. *Fiftyfifty.cz: společenský magazín* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fiftyfifty.cz/Feng-Shui-v-detskem-pokoji-2299773.php>

Toaleta a koupelna

Toaleta a koupelna ve feng-šuej představují finanční situaci obyvatel, protože to jsou místa, kde se používá voda. Z tohoto důvodu by tyto místnosti neměly být ode dveří vidět ani by neměly být naproti ložnici pána domu. Nejhorší umístění koupelny je uprostřed bytu v „centru štěstí“, které by bylo průběžně splachováno a odplavováno. *„Nejvhodnější místo pro koupelnu a záchod se nachází na severní straně domu.“*⁹⁹ Místnosti by měly být dobře osvětlené a mít alespoň jedno okno, umožňující plynulý průchod energie čchi. Udržování čistoty musí být samozřejmostí. Jakékoli poruchy, např. kapající kohoutek, symbolizují únik peněz. Problémy se musí řešit okamžitě, jakmile se vyskytnou.

Studovna, kancelář nebo knihovna

*„Základním prvkem, který ovlivňuje prostor, je tvar a umístění kanceláře. Nejlepším půdorysem místností je čtverec. Zaručuje stabilitu a jistotu. Příliš členitý prostor může vyvolávat řadu problémů. Zákoutí i hrany rohů mířících do místností působí negativně na tok energie.“*¹⁰⁰ Stěžejní částí nábytku je stůl. Jeho tvar a umístění značně ovlivňuje výkon pracovní činnosti. Umístěn by měl být co nejdále od vchodu do místnosti tak, abychom měli dobrý výhled na dveře. Směr našeho pohledu od stolu je určující. Pohled na východ přináší inspiraci a nápady, je tedy vhodný pro tvůrčí činnost. Západní směr je vhodný pro analytickou činnost, jižní přináší porozumění a severní vytváří podmínky pro byznys. Stůl těsně přistavený k oknu nepodporuje pracovní úsilí, ale spíše plané, neproduktivní úvahy a snění.

⁹⁹ URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng-šuej v našich podmínkách*. 1. vyd. Frýdek-Mýstek: Alpress s.r.o., 2002. ISBN 80-7218-759-7. s.72

¹⁰⁰ Autor neznámý: Kancelář podle Feng-Shui. *Ipodnikatel.cz: specializovaný portál pro začínající podnikatele* [online]. [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Personalni-management/kancelar-podle-feng-shui.html>

ZÁVĚR

Téma týkající se vizuální podoby interiéru je velmi rozsáhlé a dalo by se o něm psát donekonečna. Proto v této práci nalezneme pouze úzký okruh zaměřený na obecné charakteristiky interiéru. Například, že se dělí na veřejný a privátní interiér, kdy každý typ splňuje svůj vlastní účel a musíme si uvědomit, jaký interiér zařizujeme. Tomu se poté podřizuje výběr barev, nábytku a doplňků. Návrh našeho budoucího interiéru začíná výběrem místa, kde chceme postavit dům, koupit byt nebo zařídit kancelář či kavárnu. Jinak na nás bude působit interiér na venkově, jinak v centru města. Začít stavět nebo koupit nemovitost se zdá být jednoduchým rozhodnutím, ale je velmi důležité uvědomit si, že již koupený byt nebo postavený dům, nemůžeme lehce vyměnit za nový, jako to jde například s nevhodně koupeným povlečením. Od konceptu interiéru se odvíjí nejdůležitější činnost, kterou je zařizování. Většina lidí v tom vidí úžasnou příležitost, jak vytvořit z prázdného interiéru kvalitně zařízený domov, kancelář, obchůdek či restauraci.

Dříve než začneme vybírat barvy, měli bychom do výběru zapojit naše vnímání. Říct si, jak bychom si přáli, aby na nás interiér působil, na naši rodinu, návštěvy, klienty nebo hosty. Mnoho lidí nad tím vůbec nepřemýšlí, jiní nad tím mávnou rukou, ale zhodnotit prostor, rozvrhnout, kde co bude a zjistit, jak celek bude v konečné fázi působit, je velmi podstatné pro dosažení harmonie interiéru. Barvy vybíráme nejčastěji jen podle našeho úsudku a podle toho, které se nám líbí. Jejich kombinování „střílíme od oka“. No a pak malujeme stěny pokoje klidně několikrát za rok, a přesto se nám nedaří docílit efektu, který jsme si vysnili. Barev je kolem nás mnoho a každá má na naši psychiku vliv. Správný výběr barev je velmi důležitý. To jakou barvu kde použijeme, bude mít budoucí důsledky. Samozřejmě si přejeme, aby interiér působil pozitivně, proto se s každou barvou musíme seznámit a umět s ní zacházet. Spousta lidí se mylně domnívá, že do ložnice je vhodná červená barva. Nyní víme, že navzdory svým povzbudivým účinkům na vášeň, je červená nevhodná. Opakem je modrá nebo například růžová, které navozují

uvolnění a uspokojení. Tak to chodí u všech místností a barev. Například žlutou barvu bychom neměli použít na podlahu, neboť by místnost budila dojem, že na ni nemůžeme bezpečně vstoupit. Nebo že použití tmavé barvy na strop místnost opticky snižuje apod. Při výběru nám mohou být ku pomoci mnohé teorie používání a kombinování barev, jako teorie ročních dob. Ta je velmi oblíbená a jednoduchá, neboť jediné co stačí, je podívat se z okna a inspirovat se.

Kdo by chtěl svůj byt harmonizovat a vytvořit tak místo příjemné nejen k bydlení, ale i k uvolnění a navození klidu pro tělo i duši, může využít čínské učení feng-šuej. Díky této filosofii může do našeho domova nasměřovat životní energii čchi a tím ho nabýt energií, kterou může využívat každý obyvatel dotyčného interiéru.

Není problém prolistovat katalogy a „prosurovat“ půlku internetového světa výrobců nábytku, barev, podlah, elektrospotřebičů. V dnešní době lidé za sebe nechávají rozhodovat jiné. Kupují již vybavené byty, jen aby neměli práci navíc. K dispozici jsou developerské projekty, které nabízejí kompletní servis. Jediné co se od nás očekává, je že za něj zaplatíme. Jak se ale v takovém „neosobním“ prostředí žije? Kdo nemá chuť na dotvoření a doladění interiéru, pouze přežívá. Ten kdo chuť má, dokáže vykouzlit útulný domov. Je to jen na nás. My v takovém prostředí budeme bydlet.

SEZNAM POUŽITÉ ČESKÉ LITERATURY

MELVIN, Jeremy. --ismy. *Jak chápat architekturu*. Praha: Slovart, 2006. 159 s. ISBN 80-7209-809-8.

SIEGEL, Jiří. *Dům a jeho architekt: malá úvaha před velkým rozhodnutím*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2008. 189 s. ISBN 978-80-204-1615-5.

HRŮZA, Jiří. *Svět architektury*. 1. vyd. Praha: Aventinum, 2000. 416 s. ISBN 80-7151-112-9.

RAMPICH, Jan. *Rodinný dům ze všech stran: na co jste se báli zeptat svého architekta*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 221 s. ISBN 978-80-247-3607-5.

HÁLA, Boris. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 149 s. ISBN 978-80-247-3216-9.

BUCKLEY, Alice. *Barevná harmonie 2: 200 barevných kombinací v názorných ukázkách*. Praha: Slovart, 2009. 256 s. ISBN 978-80-7391-303-8.

KOSEK, Jan. *Věda je to určitě, ale o čem?: kapitoly z psychologie*. Praha: Baset, 2003. 173 s. ISBN 80-7340-014-6.

STARMER, Anna. *Barevná harmonie: jak kombinovat barvy a dosáhnout požadovaného vzhledu interiéru*. Praha: Slovart, 2007. 255 s. ISBN 978-80-7209-926-9.

KOSTROŇ, Lubomír. *Psychologie architektury*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011. 207 s. Psyché. ISBN 978-80-247-2926-8.

SMOLA, Josef. *Stavba rodinného domu krok za krokem*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 400 s. Stavitel. ISBN 978-80-247-2148-4.

URBIŠ, Alois Andrew. *Žít Feng-Šuej v našich podmínkách*. Frýdek-Místek: Alpress, 2002. 105 s. ISBN 80-7218-759-7.

WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. Praha: Ikar, 1994. 128 s. ISBN 80-85830-02-7.

SEZNAM POUŽITÉ ZAHRANIČNÍ LITERATURY

CHALABY, Abbas a MAGI, Giovanna, ed. *Napříč Egyptem: od Káhiry po Abu Simbel a Sinaj*. Firenze: Bonechi, ©2010. 125 s. ISBN 978-88-8029-460-3.

LEE, Vinny. *101 ideas colour*. 1 . vyd. London: Quadrille, 2005. ISBN 987-184400-1316. s. 76

WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. Bratislava: Eugenika, 1998. ISBN 80-89115-03-9. s.19

SEZNAM POUŽITÝCH ČESKÝCH PRAMENŮ A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

Bydlení, stavby, reality: měsíčník pro všechny příznivce moderního bydlení.
Praha: Mladá fronta, 2006-. ISSN 1801-7533.

HOME STAGING s.r.o.

Autor neznámý: Architektura. *Svět bydlení: Internetový magazín o moderním bydlení* [online]. [cit. 2012-03-24]. Dostupné z: <http://www.svet-bydleni.cz/architektura.dic>

Autor neznámý: Barvy v dětském pokoji. *Space4kids: interier a design* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.space4kids.cz/clanek/barvy-v-detskem-pokoji>

Autor neznámý: Barvy v interiéru – díl 1: Volba barev. *Keepline: we do you use interiors* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.keepline.cz/clanky/barvy-v-interieru-dil-i-volba-barev-19/>

Autor neznámý: Energie čchi, jin a jang. *Feng Shui: návrhy interiérů, poradenství, semináře a léčivé energie* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.fengsuej.info/clanky_chi_jinjang.html

Autor neznámý: Feng shui. *Feng shui* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: http://www.skola-esoteriky.cz/dokumenty-clanky/feng_shui/feng_shui/feng_shui.php

Autor neznámý: Feng shui v dětském pokoji. *Fiftyfifty.cz: společenský magazín* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fiftyfifty.cz/Feng-Shui-v-detskem-pokoji-2299773.php>

Autor neznámý: Feng shui v jídelně. *Fiftyfifty.cz: společenský magazín* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fiftyfifty.cz/Feng-Shui-v-jidelne-6154418.php>

Autor neznámý: Feng shui v kuchyni. *Fiftyfifty.cz: společenský magazín* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fiftyfifty.cz/Feng-Shui-v-kuchyni-5043110.php>

Autor neznámý: Kancelář podle Feng-Shui. *Ipodnikatel.cz: specializovaný portál pro začínající podnikatele* [online]. [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Personalni-management/kancelar-podle-feng-shui.html>

Autor neznámý: Komerční interiér. *DesignDoctor: První pomoc pro váš interiér* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.designdoktor.cz/komerčni-interier>

Autor neznámý: Vliv barev. *Galerie sluneční kámen* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: http://www.slunecnikamen.cz/vyrobky/hedvabi/vliv_barev.php

Autor neznámý: Volba stylu interiéru. *Umíme udělat domov: jak na...* [online]. [cit. 2012-03-20]. Dostupné z: http://www.umimeudelatdomov.cz/jak_na/architekt_radi/volba_stylu_interieru

HUDA, Tomáš. Nadčasové zařízení domácnosti. *Interiér – bydlení: informační portál* [online]. 2011-10-30 [cit. 2012-02-27]. Dostupné z: <http://www.interier-bydleni.info/nadcasove-zarizeni-domacnosti>

CHEORGHE, Andrea Emmanuela. Feng-shui: zdravé bydlení, prosperita podnikání. *Feng Shui - Brno* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.fengshui-brno.cz/main.html>

CHYLKOVÁ, Michaela. Dejte interiéru letní svěžest. *4unisex.cz: magazín pro ženy* [online]. 2009-05-28 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.4unisex.cz/woman/index.php/zlepujeme-bydleni/70-dodejte-interieru-letni-svest>

KONEČNÝ, Antonín. Životní energie (Čchi). *Zdravi4u.cz: studio zdraví HEDIS* [online]. 2007-04-17 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.zdravi4u.cz/view.php?cisloclanku=2007041803>

KYSUČANOVÁ, Dana. Obrazem: Barevná inspirace – interiér podle ročního období. *Novinky.cz* [online]. 2008-11-14 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/bydleni/tipy-a-trendy/154190-obrazem-barevna-inspirace-interier-podle-rocniho-obdobi.html>

POKOVÁ, Dana. Barvy a jejich vlastnosti. *Numerologie Dany Pokové* [online]. [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.db-numerologie.cz/clanek8.html>

VENZLŮ, Jana. Secesní inspirace. *Praktický život.cz* [online]. 2009-05-08 [cit. 2012-03-21]. Dostupné z: <http://www.prakticky-zivot.cz/bydleni/interiery/?nid=4194-secesni-inspirace.html>

SEZNAM POUŽITÝCH ZAHRANIČNÍCH PRAMENŮ A INTERNETOVÝCH ZDORJŮ

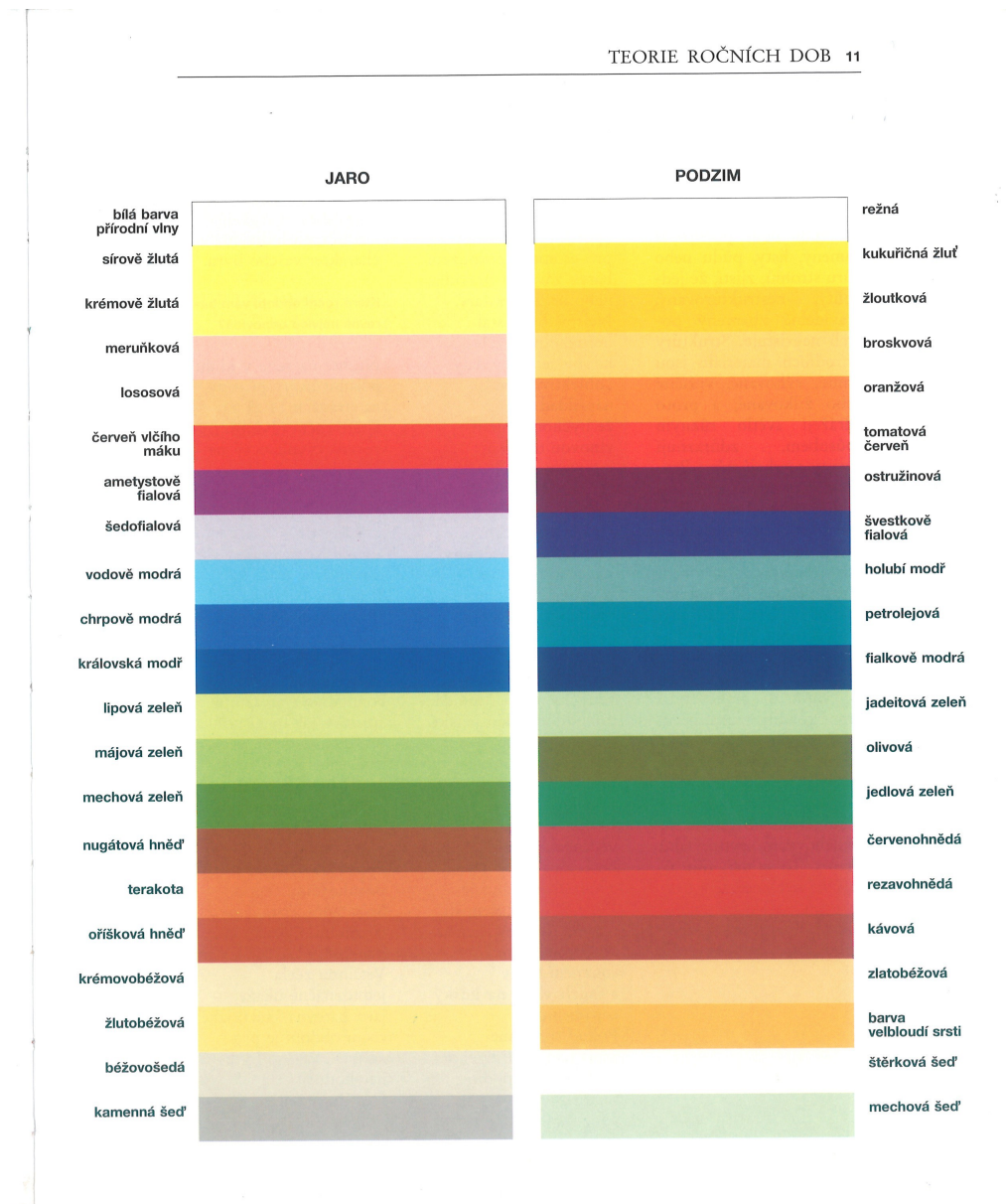
DUBOVÁ, Veronika. Barvy vhodné do kuchyně. *4 - construction: stavební informace, práce, inzerce* [online]. 2011-02-02 [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: <http://www.4-construction.com/cz/clanek/barvy-vhodne-do-kuchyne/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Barevná paleta jara a podzimu.....	I
Příloha B – Barevná paleta léta a zimy.....	II
Příloha C – Barvy jednotlivých ročních dob	III
Příloha D – Mapa Lo: sled ranějších nebes	IV
Příloha E – Mapa Lo: sled pozdějších nebes	IV
Příloha F – Elementy a znamení pro léta 1900-2000	V
Příloha G – Kompas lo pan	VI
Příloha H – 8 trigramů I-ťingu.....	VII

PŘÍLOHY

Příloha A – Barevná paleta jara a podzimu

Zdroj: WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. 1994

Příloha B – Barevná paleta léta a zimy

	LÉTO	ZIMA	
mléčně bílá			sněhově bílá
chryzantémově žlutá			sluneční žlut'
vanilkově žlutá			vanilkově žlutá
starorůžová			světle růžová
růžová barva floxu			tmavorůžová
rubínová			sytě červená
šeříková			modrofialová
fialkově modrá			levandulová
světle modrá			ledově modrá
kouřově modrá			azurově modrá
modř noční oblohy			námořnická modř
mátově zelená			lagunová zeleň
mařínková zeleň			tyrkysová zeleň
smaragdově zelená			jedlová zeleň
barva bílé kávy			kouřově hnědá
barva růžového dřeva			černohnědá
čokoládově hnědá			černá
šterkovoběžová			pískovoběžová
starorůžovo-běžová			šedoběžová
stříbřitě šedá			modrošedá
kouřově šedá			antracitová

Zdroj: WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. 1994

Příloha C – Barvy jednotlivých ročních dob

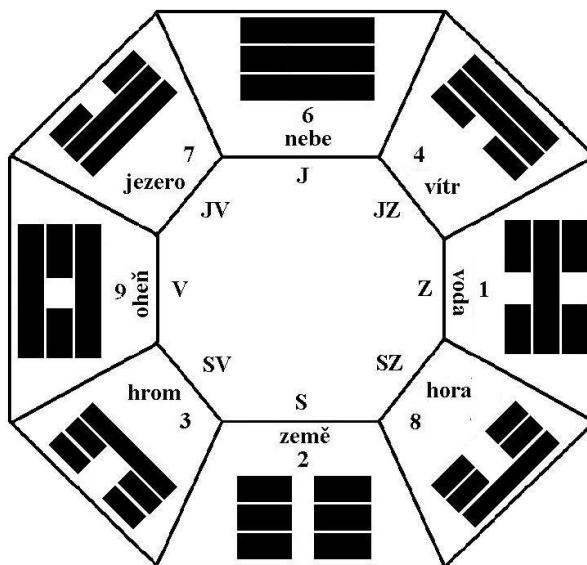
JAK NAJDETE SVOU ROČNÍ DOBU 27

BARVY JEDNOTLIVÝCH ROČNÍCH DOB A JEJICH ODSTÍNŮ

	Typické pro jaro:	Typické pro podzim:	
Obecné znaky: teplé, lehké, přívětivé až živé	základní tón bílá	ŽLUTÁ vaječná skořápka, krémově bílá, bílá barva přírodní vlny	základní tón ČERVENÁ
	žlutá	zlaté žlutá, řepkově žlutá, citrónová, sírově žlutá, krémově žlutá	bílá
	červená	vlčí mák, korálová, žlutočervená, plameňáková	žlutá
	modrá	chrpová, královská, vodová, tyrkysová	červená
	zelená	májová, lipová, jadeitová, žlutoolivová	modrá
	fialová	ametystová, šedofialová, světle červenofialová	zelená
	béžová	žlutobéžová, slonová kost, zlatobéžová	fialová
	šedá	žlutošedá, béžovošedá, šed kamene, stříbřitě šedá	béžová
	hnědá	žlutohnědá, srncí, zlatohnědá, oříšková, nugátová	šedá
	růžová	lososová, plameňáková, meruňková, broskvová	hnědá
	černá	růžová	Obecné znaky: teplé, zářivé, zemité, tlumené
	kovy	černá	
		kovy	
Obecné znaky: chladné, decentní, matné, jemné, zdrženlivé	základní tón MODRÁ	Typické pro léto:	Typické pro zimu
	bílá	mlečná, šedobílá, vápno	základní tón MODRÁ
	žlutá	vanilková, chryzantémová, světle slámová	bílá
	červená	malinová, burgundská červeně, vínová, rubínová, bordó	žlutá
	modrá	ocelová, barva noční oblohy, bledě modrá	červená
	zelená	modrozelená, smaragdová, tyrkysová, mátová, mařínková	modrá
	fialová	světlá modrofialová, šerfíková, fialková, šedofialová	zelená
	béžová	šedobéžová, modrobéžová, béžová barva šterku,	fialová
	šedá	modrošedá, kouřová, stříbřitě šedá	béžová
	hnědá	čokoládová, barva bílé kávy, hnědá barva bahna	šedá
růžová	starorůžová, modrorůžová, světle růžová	hnědá	
černá	lepší je antracitová	růžová	
kovy	bílé	černá	Obecné znaky: studené až ledové, jasné a zářivé
		kovy	

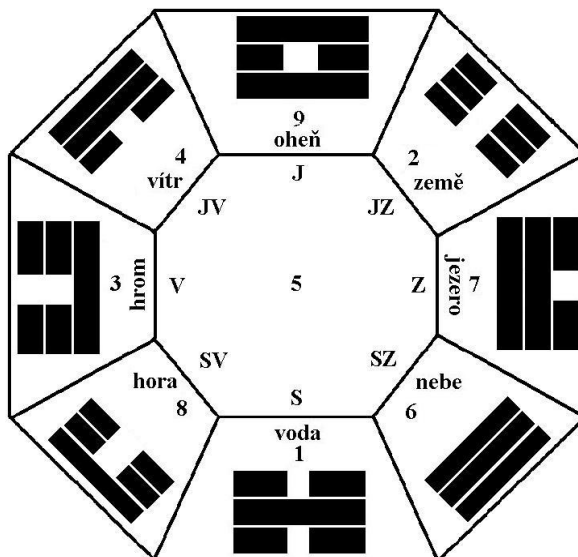
Zdroj: WATERMANN, Gisela. *Barvy pro váš byt: Barvy, tvary, světlo, struktury*. 1994

Příloha D – Mapa Lo: sled ranějších nebes

Zdroj: URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng-šuej v našich podmínkách*. 2002

Příloha E – Mapa Lo: sled pozdějších nebes

Zdroj: URBIŠ, Alois Andrew. *Žít feng-šuej v našich podmínkách*. 2002

Příloha F – Elementy a znamení pro léta 1900-2000

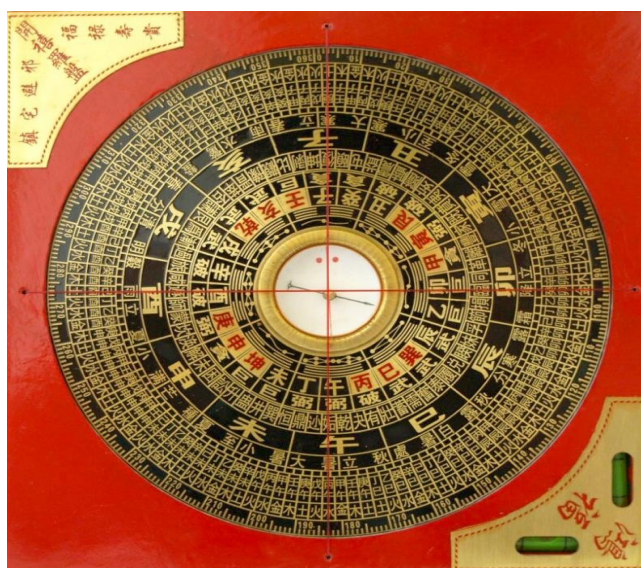
element	znameni	rok	element	znameni	rok
kov	krysa	31.1.1900 – 18.2.1901	kov	králik	6.2.1951 – 26.1.1952
kov	vůl	19.2.1901 – 7.2.1902	voda	drak	27.1.1952 – 13.2.1953
voda	tygr	8.2.1902 – 28.1.1903	voda	had	14.2.1953 – 2.2.1954
voda	králik	29.1.1903 – 15.2.1904	dřevo	kůň	3.2.1954 – 23.1.1955
dřevo	drak	16.2.1904 – 3.2.1905	dřevo	koza	24.1.1955 – 11.2.1956
dřevo	had	4.2.1905 – 24.1.1906	oheň	opice	12.2.1956 – 30.1.1957
oheň	kůň	25.1.1906 – 12.2.1907	oheň	kohout	31.1.1957 – 17.2.1958
oheň	koza	13.2.1907 – 1.2.1908	země	pes	18.2.1958 – 7.2.1959
země	opice	2.2.1908 – 21.1.1909	země	vepř	8.2.1959 – 27.1.1960
země	kohout	22.1.1909 – 9.2.1910	kov	krysa	28.1.1960 – 14.2.1961
kov	pes	10.2.1910 – 29.1.1911	kov	vůl	15.2.1961 – 4.2.1962
kov	vepř	30.1.1911 – 17.2.1912	voda	tygr	5.2.1962 – 24.1.1963
voda	krysa	18.2.1912 – 5.2.1913	voda	králik	25.1.1963 – 12.2.1964
voda	vůl	6.2.1913 – 25.1.1914	dřevo	drak	13.2.1964 – 1.2.1965
dřevo	tygr	26.1.1914 – 13.2.1915	dřevo	had	2.2.1965 – 20.1.1966
dřevo	králik	14.2.1915 – 2.2.1916	oheň	kůň	21.1.1966 – 8.2.1967
oheň	drak	3.2.1916 – 22.1.1917	oheň	koza	9.2.1967 – 29.1.1968
oheň	had	23.1.1917 – 10.2.1918	země	opice	30.1.1968 – 16.2.1969
země	kůň	11.2.1918 – 31.1.1919	země	kohout	17.2.1969 – 5.2.1970
země	koza	1.2.1919 – 19.2.1920	kov	pes	6.2.1970 – 26.1.1971
kov	opice	20.2.1920 – 7.2.1921	kov	vepř	27.1.1971 – 15.1.1972
kov	kohout	8.2.1921 – 27.1.1922	voda	krysa	16.1.1972 – 2.2.1973
voda	pes	28.1.1922 – 15.2.1923	voda	vůl	3.2.1973 – 22.1.1974
voda	vepř	16.2.1923 – 4.2.1924	dřevo	tygr	23.1.1974 – 10.2.1975
dřevo	krysa	5.2.1924 – 24.1.1925	dřevo	králik	11.2.1975 – 30.1.1976
dřevo	vůl	25.1.1925 – 12.2.1926	oheň	drak	31.1.1976 – 17.2.1977
oheň	tygr	13.2.1926 – 1.2.1927	oheň	had	18.2.1977 – 6.2.1978
oheň	králik	2.2.1927 – 22.1.1928	země	kůň	7.2.1978 – 27.1.1979
země	drak	23.1.1928 – 9.2.1929	země	koza	28.1.1979 – 15.2.1980
země	had	10.2.1929 – 29.1.1930	kov	opice	16.2.1980 – 4.2.1981
kov	kůň	30.1.1930 – 16.2.1931	kov	kohout	5.2.1981 – 24.1.1982
kov	koza	17.2.1931 – 5.2.1932	voda	pes	25.1.1982 – 12.2.1983
voda	opice	6.2.1932 – 25.1.1933	voda	vepř	13.2.1983 – 1.2.1984
voda	kohout	26.1.1933 – 13.2.1934	dřevo	krysa	2.2.1984 – 19.2.1985
dřevo	pes	14.2.1934 – 3.2.1935	dřevo	vůl	20.2.1985 – 8.2.1986
dřevo	vepř	4.2.1935 – 23.1.1936	oheň	tygr	9.2.1986 – 28.1.1987
oheň	krysa	24.1.1936 – 10.2.1937	oheň	králik	29.1.1987 – 16.2.1988
oheň	vůl	11.2.1937 – 30.1.1938	země	drak	17.2.1988 – 5.2.1989
země	tygr	31.1.1938 – 18.2.1939	země	had	6.2.1989 – 26.1.1990
země	králik	19.2.1939 – 7.2.1940	kov	kůň	27.1.1990 – 14.2.1991
kov	drak	8.2.1940 – 26.1.1941	kov	koza	15.2.1991 – 3.2.1992
kov	had	27.1.1941 – 14.2.1942	voda	opice	4.2.1992 – 22.1.1993
voda	kůň	15.2.1942 – 4.2.1943	voda	kohout	23.1.1993 – 9.2.1994
voda	koza	5.2.1943 – 24.1.1944	dřevo	pes	10.2.1994 – 30.1.1995
dřevo	opice	25.1.1944 – 12.2.1945	dřevo	vepř	31.1.1995 – 18.2.1996
dřevo	kohout	13.2.1945 – 1.2.1946	oheň	krysa	19.2.1996 – 6.2.1997
oheň	pes	2.2.1946 – 21.1.1947	oheň	vůl	7.2.1997 – 27.1.1998
oheň	vepř	22.1.1947 – 9.2.1948	země	tygr	28.1.1998 – 15.2.1999
země	krysa	10.2.1948 – 28.1.1949	země	králik	16.2.1999 – 4.2.2000
země	vůl	29.1.1949 – 16.2.1950	kov	drak	5.2.2000
kov	tygr	17.2.1951 – 5.2.1951			

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. 1998.

Příloha G – Kompas lo pan

Zdroj: <http://www.everyday-feng-shui.de/feng-shui-news/feng-shui-wissen-lo-pan-kompass-240209/>

Zdroj: <http://www.feng-suej-obchod.cz/eshop/kompas-lo-pan-5quot-cz-82.html>

Příloha H – 8 trigramů I-ťingu

čchien – tvořivost

Čchien je tvořen třemi jangovými čarami. Představuje severozápadní polohu a vztahuje se k hlavě rodiny, obvykle otci. Místnost určená této osobě (pracovna, hlavní ložnice) by tedy měla být situována na severozápad. Čchien je silný, uchovávající, určující. Ročním obdobím čchieniu je konec podzimu a začátek zimy.

muž: 1913, 1922, 1931, 1940, 1949, 1958, 1967, 1976, 1985, 1994

žena: 1919, 1928, 1937, 1946, 1973, 1982, 1991

tuej – radost

Tuej je tvořen dvěma nepřerušovanými jangovými čarami pod jednou čarou přerušovanou, jinovou. Představuje západní polohu a nejmladší dceru. Její ložnice by tedy měla být situována na západ. Tuej symbolizuje podzim a štěstí, potěšení a spokojenost.

muž: 1912, 1921, 1930, 1939, 1948, 1957, 1966, 1975, 1984, 1993

žena: 1911, 1920, 1929, 1938, 1947, 1956, 1965, 1974, 1983, 1992

li – přilnavost

Li je tvořen přerušovanou jinovou čarou mezi dvěma čarami plnými, jangovými. Představuje jižní polohu a prostřední dceru. Její ložnice by tedy měla být situována na jih. Li symbolizuje začátek léta a je spojován se smíchem, světlem, teplem a úspěchem.

muž: 1910, 1919, 1928, 1937, 1946, 1955, 1964, 1973, 1982, 1991

žena: 191, 1922, 1931, 1940, 1949, 1958, 1967, 1976, 1985, 1994

sun – mírnost

Sun je tvořen jednou jinovou přerušovanou čarou pod dvěma plnými jangovými čarami. Představuje jihovýchodní polohu a nejstarší dceru. Její ložnice by tedy měla být v této části domu. Ročním obdobím sunu je konec jara. Sun symbolizuje celek, intelekt a vnitřní sílu.

muž: 1915, 1924, 1933, 1942, 1951, 1960, 1969, 1978, 1987, 1996

žena: 1917, 1926, 1935, 1944, 1953, 1962, 1971, 1980, 1989, 1998

kchan – propastnost

Kchan je tvořen plnou jangovou čarou mezi dvěma čarami přerušovanými, jinovými. Představuje severní polohu a prostředního syna. Jeho ložnice by tedy měla být situována na sever. Kchan symbolizuje zimu a je spojován s vytrvalou prací a ambicemi.

muž: 1918, 1927, 1936, 1945, 1954, 1963, 1972, 1981, 1990, 1999

žena: 1914, 1923, 1932, 1941, 1950, 1959, 1968, 1977, 1986, 1995

čen – probuzení

Čen je tvořen dvěma přerušovanými jinovými čarami nad plnou čarou jangovou. Představuje východní polohu a nejstaršího syna. Jeho pokoj by tedy měl být situován ve východní části. Jeho ročním obdobím je začátek jara. Symbolizuje rozhodnost a nenařádnost.

muž: 1916, 1925, 1934, 1943, 1952, 1961, 1970, 1979, 1988, 1997

žena: 1916, 1925, 1934, 1943, 1952, 1961, 1970, 1979, 1988, 1997

ken – ustání

Ken je tvořen dvěma přerušovanými jinovými čarami pod plnou jangovou čarou. Představuje severovýchodní polohu a nejmladšího syna. Jeho ložnice by tedy měla být situována na severovýchodě. Ken symbolizuje konec zimy a je spojován se stabilitou, soustředěností a pevností.

muž: 1911, 1920, 1929, 1938, 1947, 1956, 1965, 1974, 1983, 1992

žena: 1918, 1921, 1927, 1930, 1936, 1939, 1945, 1948, 1954, 1957, 1963,

1966, 1972, 1975, 1981, 1984, 1990, 1993, 1999

kchun – vřímavost

Kchun je tvořen třemi přerušovanými jinovými čarami. Představuje jihozápadní polohu a reprezentuje mateřskou stránku. Vztahuje se obvykle k matce a místnostem, které matka nejvíce používá (kuchyně, prádelna). Kchun symbolizuje vztah mezi manželem a manželkou a jeho ročním obdobím je léto.

muž: 1914, 1917, 1923, 1926, 1932, 1935, 1941, 1944, 1950, 1953, 1959,

1962, 1968, 1971, 1977, 1980, 1986, 1989, 1995, 1998

žena: 1915, 1924, 1933, 1942, 1951, 1960, 1969, 1978, 1987, 1996

Zdroj: WEBSTER, Richard. *Feng-šuej pro byt*. 1998.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Lenka Punarová

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: Prezenční

Název práce: Vizuální podoba interiéru a její působení na lidskou psychiku

Rok: 2012

Počet stran textu bez příloh: 56

Celkový počet stran příloh: 7

Počet titulů české literatury a pramenů: 14

Počet titulů zahraniční literatury a pramenů: 3

Počet internetových zdrojů: 20

Vedoucí práce: PhDr. Soňa Štroblová